Polku316

– opetuksia 7-10 –vuotiaille

kevät 3

JOHDANTO

Lapsella on oikeus oppia tuntemaan Jeesus, ja meidän tehtävämme aikuisina on tukea, ohjata ja opettaa lasta tällä matkalla. Parhaiten tämä kasvatustyö onnistuu perheiden ja seurakuntien hyvässä yhteistyössä. Tämä opetusmateriaali on tarkoitettu seurakunnille apuvälineeksi lasten opettamiseen ja perheiden kasvatustyön tukemiseen.

Materiaali jäsentyy Polku316 –kristillisen kasvatuksen ohjelman oppimistavoitteiden mukaisiksi kokonaisuuksiksi eli moduuleiksi. Jokaisen oppimistavoitemoduulin alussa on opettajaa varten laadittu tiivistelmä sisällöstä sekä ideoita tulevien viikkojen lauluihin. Moduulin johdannosta löytyy myös kirjepohja, jota täydentämällä lasten vanhemmille voidaan kertoa tulevien viikkojen tavoitteista ja toiminnasta.

Jokainen opetus sisältää sanallisen opetuksen lisäksi muistojakeen, havainnollistamisidean sekä ideoita oppimista tukevista toiminnallisista, elämyksellisistä, luovista ja yhteisöllisistä aktiviteeteista.

- Suomen Vapaakirkon kristillisen kasvatuksen työryhmä

SISÄLTÖ

Raamatun tunteva – johdanto 3
1. Jumala kutsuu lähtemään liikkeelle: kertomus Abramista. . Moos. 12:1-9 5
2. Jeesuksen kutsu on kaikkea muuta tärkeämpi. Matt. 4: 18-22 7
3. Jeesuksen kutsu leviää ihmiseltä ihmiselle: kertomus Filippuksesta ja Natanaelista Joh. 1:43-51 9
4. Jeesus kutsuu kaikenlaisia ihmisiä tulemaan opetuslapsiksi: Kertomus Matteuksesta. Matt. 9:9-13 11
5. Jeesus kutsuu uudelleen: kertomus Pietarista. Joh. 21: 15-22 13
6. Jumala voi kutsua kenet vain: kertomus Saulista. Apt. 9. 15
Seurakuntaan sitoutunut - johdanto 17
1. Opimme yhdessä 18
2. Elämme yhdessä 20
3. Rukoilemme yhdessä 22
4. Autamme toisia yhdessä 24
5. Ylistämme yhdessä 26
6. Meidän seurakuntamme - yhdessä 28
Rakastava lähimmäinen – johdanto 29
1. Jumala suojelee meitä kymmenellä käskyllään 31
2. Kunnioitan vanhempiani 33
3. Suojelen elämää 35
4. Suojelen perheitä 37
5. Suojelen totuutta 39
6. Olen tyytyväinen siitä, mitä minulla on 41

RAAMATUN TUNTEVA
OPETTAJALLE

Ikäkauden (7-10) tavoite: "Voin luottaa Raamatun Jumalaan."

Moduulin tavoite: "Tutustun Jumalan kutsuun seurata Häntä."

- Jeesus kutsuu minua tulemaan Hänen opetuslapsekseen
- Voin vastata Jeesuksen kutsuun
- Jeesus kutsuu kaikenlaisia ihmisiä
- Voin kertoa Jeesuksen kutsusta toisille

Moduulin sisältö

1. Jumala kutsuu lähtemään liikkeelle: kertomus Abramista. . Moos. 12:1-9 5
2. Jeesuksen kutsu on kaikkea muuta tärkeämpi. Matt. 4: 18-22.....7
3. Jeesuksen kutsu leviää ihmiseltä ihmiselle: kertomus Filippuksesta ja Natanaelista. Joh. 1:43-51 9
4. Jeesus kutsuu kaikenlaisia ihmisiä tulemaan opetuslapsiksi: Kertomus Matteuksesta. Matt. 9:9-13.....11
5. Jeesus kutsuu uudelleen: kertomus Pietarista. Joh. 21: 15-22 13
6. Jumala voi kutsua kenet vain: kertomus Saulista. Apt. 9. 15

Teemalaulut:
Oven avaan Jeesukselle. Teoksesta Majakaksi maailmaan -nuottikirja. Jippiimissio, 2002.
Taivaan Isän hommissa. Teoksesta Taivaan Isän hommissa -nuottikirja. Jippiimissio, 2001.

KOTIIN

Koti on paras paikka oivalluksille ja ihmettelylle. Toivomme, että lapsille jää opetuksista mieleen jotakin, mitä voi vanhempien kanssa pohtia enemmänkin. Haluamme tukea tällaista perheen yhteistä keskustelua ja yhdessä tekemistä kertomalla etukäteen, mitä tulemme opettamaan sekä antamalla ideoita tekemisiin ja jutteluun.

Seuraavan kuuden viikon oppimistavoite on "Raamatun tunteva". Käymme läpi Raamatun kertomuksia tilanteista, joissa Jumala on kutsunut ihmisiä seuraamaan Häntä. Tavoitteena on ymmärtää, että jokaista ihmistä kutsutaan tulemaan Jeesuksen opetuslapseksi, ja että tämä kutsu tulee ilmi monin eri tavoin.

Opetusten aiheet menevät seuraavasti:
1. Jumala kutsuu lähtemään liikkeelle: kertomus Abramista. . Moos. 12:1-9
2. Jeesuksen kutsu on kaikkea muuta tärkeämpi. Matt. 4: 18-22
3. Jeesuksen kutsu leviää ihmiseltä ihmiselle: kertomus Filippuksesta ja Natanaelista. Joh. 1:43-51
4. Jeesus kutsuu kaikenlaisia ihmisiä tulemaan opetuslapsiksi: Kertomus Matteuksesta. Matt. 9:9-13
5. Jeesus kutsuu uudelleen: kertomus Pietarista. Joh. 21: 15-22
6. Jumala voi kutsua kenet vain: kertomus Saulista. Apt. 9.

Tehdään kotona
Opetus 1: Jutellaan siitä, miten vanhempamme lähtivät seuraamaan Jeesusta. Kuka kertoi heille Jeesuksesta?
Opetus 2: Järjestetään pieni juhlahetki ja iloitaan siitä, että Jeesus on kutsunut meidät Hänen lapsikseen.
Opetus 3: Mietitään yhdessä, tunnemmeko jonkun, jolle kannattaisi kertoa Jeesuksesta. Jos keksimme jonkun, toteutetaan suunnitelmamme.
Opetus 4: Mietitään yhdessä, kenet voisimme kutsua meille syömään ja kylään. Toteutetaan sopivana hetkenä.
Opetus 5: Jutellaan yhdessä. Milloin me olemme epäonnistuneet jossakin? Miten selvisimme siitä? Miten voimme auttaa toisiamme, jos tulevaisuudessa tapahtuu jotakin samanlaista?

Opetus 6: Jutellaan yhdessä. Miltä meistä tuntuisi, jos saisimme saman kaltaisen tehtävän kuin Ananias? Mikä auttaisi meitä tehtävässä?

Kalenteriin

- mahdolliset retket, ulkoiluvarusteiden tarve, kotoa tuotavat tarvikkeet
- seurakunnan juhlat ja perhejumalanpalvelukset
- lomaviikot

Opetus 1: Jumala kutsuu lähtemään liikkeelle: kertomus Abramista

Raamatunkohdat: 1. Moos. 12:1-9

Muistojae: ”Abram uskoi Herran lupaukseen, ja Herra katsoi hänet vanhurskaaksi.” 1. Moos. 15:6

Opetuksen tavoitteet:

- Jumalalla on hyvä syy kutsua
- Voin vastata Jumalan kutsuun

Ajatus havainnollistamisesta: Kirjekuori, jonka päälle on kirjoitettu ”kutsu.” Lähi-idän kartta, johon on merkitty Abramin lähtöpaikka ja luvattu maa.

Sanallinen opetus:

Oletko sinä saanut joskus kutsun jonnekin? Millaisia kutsuja olet saanut? Moni on saanut kutsun synttäreille tai muihin juhliin. Saamme myös toisenlaisia kutsuja: kutsu hammaslääkäriin ei ehkä tunnu yhtä mukavalta kuin juhlakutsu. Ystävät voivat kutsua meitä avuksi talkootöihin tai seuraksi matkalle.

Myös Jumala kutsuu ihmisiä. Tänään tutustumme Abramiin, jonka nimi myöhemmin vaihtuu Abrahamiksi. Tutkimme sitä, mihin Jumala kutsui Abramia, ja mitä Abramin vastauksesta seurasi.

Yli kaksituhatta vuotta ennen Jeesuksen syntymää eli mies nimeltä Abram. Eräänä päivänä hän kuuli Jumalan puhuvan ja sanovan: ” Lähde maastasi, asuinsijoiltasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan. Minä teen sinusta suuren kansan ja siunaan sinua, ja sinun nimesi on oleva suuri ja siinä on oleva siunaus.” Mikä merkillinen kutsu! Ja kuitenkin kutsusta paljastui Jumalan suunnitelma. Jumala halusi itselleen kansan, ja hän oli päättänyt, että Abramista, hänen lapsistaan, lapsenlapsistaan ja niin edelleen, tulisi Israelin kansa. Jumala myös tiesi, että reilu kaksituhatta vuotta myöhemmin Hän lähettäisi Jeesuksen maan päälle pelastamaan ihmiset. Jumalan suunnitelmaan kuului, että Jeesus syntyisi Abramin jälkeläiselle, Marialle.

Jumalalla on hyvä suunnitelma maailmalle ja kaikille ihmisille. Hän tahtoo toteuttaa suunnitelmansa yhdessä ihmisten kanssa, ja sen tähden Hän kutsuu ihmisiä. Toisinaan on hankala ymmärtää täysin Jumalan suunnitelmaa. Tuskin Abramkaan osasi aavistaa, millaiselle seikkailulle Jumala tulisi lähettämään hänen lapsenlapsensa Jaakobin, puhumattakaan tämän pojasta Joosefista. Eikä Abram varmaan osannut ajatella, että Joosefin ja hänen veljiensä lapsista kasvaisi suuri kansa Egyptissä, josta Mooses myöhemmin toisi kansan takaisin siihne maahan, johon Abramia kutsuttiin lähtemään. Jumala kuitenkin oli suunnitellut tämän kaiken, ja Jumalan kutsuun oli hyvä luottaa.

Miksi Abramin piti lähteä kotoaan? Jumala oli varannut omalle kansalleen hyvän kotimaan, ja Abramin pitäisi muuttaa sinne kasvattamaan perhettään. Jumalan kutsu oli kutsu tehtävään, eikä tätä tehtävää voinut toteuttaa missä tahansa. Siksi Abram lähti. Matka ei ollut helppo, mutta hän Jumala oli Abramin ja hänen perheensä apuna.

Jumalalla on myös meille kutsu, erilainen kuin Abramille. Hän ei pyydä meitä tulemaan suuren kansan esi-isäksi. Hän kutsuu meitä tulemaan Jumalan lapsiksi. Myös meidän saamamme kutsu sisältää tehtävän: meidän tulee kertoa toisille ihmisille siitä, että Jumala kutsuu myös heitä. Usein tämä tarkoittaa sitä, että meidänkin on lähdettävä liikkeelle. Joidenkin tehtävänä on lähteä kaukaisiin maihin kertomaan Jumalan kutsusta. He tekevät samoin kuin Abram: jättävät tutun kotimaan, koska Jumala kutsuu heitä tehtävään muualla. Joidenkin tehtävä on kertoa täällä, niille ihmisille, joita kohtaamme.

Jokainen on kutsuttu tulemaan Jumalan lapseksi. Jokaisella Jumalan lapsella on tehtävä, ja sitä tehtävää varten on lähdettävä liikkeelle, ainakin sen verran, että menee toisen ihmisen luo.

Toiminnallisuus

Pelataan rikkinäistä puhelinta. Ohjaaja laittaa liikkeelle lauseen, joka sisältää kutsun jonnekin. Katsotaan, selviääkö kutsu ehjänä rikkinäisen puhelimen läpi.

Jutellaan siitä, miksi on tärkeää, että osaamme esittää kutsun tulla Jumalan lapseksi selkeästi.

Luovuus

Askarrellaan kutsukortteja johonkin seurakuntamme juhlaan – esimerkiksi ystävänpäiväjuhlaan.

Yhteisöllisyys

Osallistujien kesken: Muistellaan yhdessä, keitä kaikkia Raamatun henkilöitä Jumala kutsui. Millaisia tehtäviä he saivat?

Kotona: Jutellaan siitä, miten vanhempamme lähtivät seuraamaan Jeesusta. Kuka kertoi heille Jeesuksesta?

Opetus 2: Jeesuksen kutsu on kaikkea muuta tärkeämpi

Raamatunkohdat: Matt. 4: 18-22

Muistojae: ”Jeesus sanoi heille: »Lähtekää minun mukaani. Minä teen teistä ihmisten kalastajia.» He jättivät heti verkkonsa ja lähtivät seuraamaan Jeesusta.” Matt. 4:19-20

Opetuksen tavoitteet

- Jeesus kutsuu meitä tulemaan Hänen opetuslapsikseen
- Meidän on valittava, mihin kutsuun vastaamme myöntävästi; aina ja kaikelle ei voi sanoa kyllä
- Jeesuksen kutsu on hyvä ja siihen kannattaa vastata myöntävästi

Ajatus havainnollistamisesta: Kuva Jeesuksesta kutsumassa kalastajia seuraansa.

Sanallinen opetus:

Jeesus oli aloittamassa sitä toimintaa, josta Uusi testamentti meille kertoo: Jumalasta ja Hänen valtakunnastaan kertomista, sairaiden parantamista ja muiden ihmeiden tekemistä. Jeesus halusi seuraansa ihmisiä, jotka voisivat nähdä tämän kaiken ja aikanaan kertoa siitä eteenpäin. Jeesus halusi itselleen opetuslapsia.

Jeesus lähti kulkemaan Galileanjärven rantaa. Hän näki lähellä rantaa kalastusveneen, ja siellä veljekset, Pietarin ja Andreaan. Veljekset heittelivät verkkojaan veneestä. Jeesus sanoi heille: ”Lähtekää minun mukaani. Minä teen teistä ihmisten kalastajia.” Veljekset jättivät verkkonsa ja lähtivät seuraamaan Jeesusta. Hetkeä myöhemmin Jeesus pysähtyi toisen veneen kohdalle. Tässä veneessä istuivat veljekset Jaakob ja Johannes. He olivat selvittämässä sotkuista verkkoa isänsä Sebedeuksen kanssa. Jeesus kutsui heitäkin lähtemään. He jättivät isänsä veneeseen verkon kanssa ja lähtivät Jeesuksen matkaan.

Meistä saattaa tuntua kummalliselta ajatella, että neljä miestä ryhtyy noin vain seuraamaan jotakuta, joka kutsuu heitä. Veljekset saattoivat kuitenkin ymmärtää jotakin siitä, mitä oli tapahtumassa. Tuohon aikaan juutalaisten keskellä oli paljon opettajia, joita kutsuttiin rabbeiksi, ja kaikilla rabbeilla oli opetuslapsia. Kun lapset kasvoivat teini-ikään, perheissä mietittiin, ketkä lapsista kannattaisi lähettää rabbin oppiin opettelemaan Vanhan testamentin kirjoituksia, ja kenen lahjat sopisivat paremmin arkisen työn tekemiseen. Myös oikean rabbin valinta oli iso asia. Opetuslapsi ei vain kuuntelisi rabbin jutustelua, vaan hänen tehtävänsä olisi seurata tätä kaikissa tämän tekemisissä ja kaikessa muuttua mahdollisimman samanlaiseksi rabbinsa kanssa. Eikä opetuslapseksi päästy noin vain; rabbilta piti anoa mahdollisuutta päästä hänen oppiinsa, ja monet rabbit valitsivat hyvin tarkasti, kenet hyväksyivät joukkoonsa.

Veljekset siis tiesivät, että nyt tapahtui jotakin hyvin erikoista: Jeesus tuli heidän luokseen ja pyysi heitä tulemaan opetuslapsiksi! Jeesus halusi juuri heidät seuraajikseen. Tämä oli suuri etuoikeus, sen he ymmärsivät. Varmastikaan he eivät osanneet aavistaa kaikkea sitä, mitä elämässä Jeesuksen opetuslapsena tulisi tapahtumaan, mutta kutsu oli niin hyvä, että siihen kannatti vastata kyllä.

Jeesus kutsuu myös meitä tulemaan Hänen opetuslapsikseen: viettämään aikaa Hänen kanssaan, tutustumaan Häneen ja käyttämään elämämme toteuttamaan sitä hyvää, parasta mahdollista suunnitelmaa, jonka Hän on laatinut. Emme mekään voi tietää tarkalleen, mitä kaikkea Jeesuksen opetuslapsena oleminen tuo tullessaan, mutta sen tiedämme, että se on paras mahdollinen tapa elää.

Pietari, Andreas, Johannes ja Jaakob jättivät veneensä ja kalastajan työnsä voidakseen elää Jeesuksen opetuslapsina. Jeesuksen kanssa kulkeminen ja jutteleminen, Hänen opetustensa kuunteleminen ja Hänen tekojensa seuraaminen täyttäisivät suurimman osan tulevista päivistä ja vuosista. Ei kalastajan elämässäkään mitään huonoa tai väärää olisi ollut, mutta Jeesuksen seuraaminen olisi kuitenkin paljon, paljon parempi juttu.

Meidän ei automaattisesti tarvitse hylätä kaikkia jokapäiväisiä tekemisiämme, kun tulemme Jeesuksen opetuslapsiksi. Mutta toisinaan mekin joudumme valitsemaan, mihin aikamme käytämme. Kaikkiin

hyviinkään juttuihin ei voi sanoa kyllä, vaan niistä on valittava parhaat. Silloin meidän täytyy muistuttaa itsellemme, että Jeesuksen kutsulle kannattaa aina sanoa kyllä. Jeesuksen kutsu on hyvä, oikeastaan paras mahdollinen.

Toiminnallisuus

Leikitään hedelmäsalaattia, mutta juhlakutsuversiona. Istutaan piirissä, jossa on yksi tuoli vähemmän kuin osallistuja. Tuolitta jäänyt menee piirin keskelle ja keksii lauseen, joka alkaa ”kutsun juhliin ne, joilla on—” Kaikki, jotka sopivat kutsukriteeriin, nousevat ja vaihtavat paikkoja, keskellä olijan pyrkiessä istumaan. Mikäli keskelle jäävä haluaa saada kaikki liikkeelle, on sanottava ”kutsun juhliin kaikki!”

Luovuus

Askarrellaan narusta kalaverkko. Tehdään pahvista tai taikataikinasta kaloja, jotka kiinnitetään verkkoon.

Yhteisöllisyys

Osallistujien kesken: Jutellaan. Millaisia kertomuksia olemme kuulleet ystäviltä ja tuttavilta siitä, miten Jeesus on kutsunut heitä?

Kotona: Järjestetään pieni juhlahetki ja iloitaan siitä, että Jeesus on kutsunut meidät Hänen lapsikseen.

Opetus 3: Jeesuksen kutsu leviää ihmiseltä ihmiselle: kertomus Filippuksesta ja Natanaelista

Raamatunkohdat: Joh. 1:43-51

Muistojae: ” Jeesus puhui taas kansalle ja sanoi: »Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.»” Joh. 8:12

Opetuksen tavoitteet:

- Viesti Jeesuksesta kulkee ihmiseltä ihmiselle
- Me saamme kertoa toisille Jeesuksesta
- Meidän ei tarvitse saada toista suostumaan Jeesuksen opetuslapseksi; Jumala itse vaikuttaa ihmisten sydämiin, tahtoon ja tekemiseen

Ajatus havainnollistamisesta: Kuva Natanaelista puun alla nukkumassa.

Sanallinen opetus:

Viimeksi puhuimme siitä, miten Jeesus kutsui itselleen neljä opetuslasta. Opetuslasten joukko oli kuitenkin suurempi kuin vain neljä: Jeesus halusi kutsua muitakin. Niinpä seuraavana päivänä Jeesus ja hänen uudet opetuslapsensa lähtivät kaupungille. Siellä he kohtasivat Filippuksen. Jeesus esitti hänellekin saman kutsun: ”Seuraa minua!”

Filippus hämmästyi ja ilahtui tästä kutsusta. Hän lähti kertomaan ystävälleen Natanaelille siitä, mitä oli tapahtunut, ja hän pyysi Natanaelia mukaansa katsomaan Jeesusta. Filippus oli myös vakuuttunut siitä, ettei Jeesus ollut kuka tahansa kiertävä rabbi. Jeesuksen täytyi olla Messias, eli se Vapahtaja, jonka Jumala oli luvannut lähettää, ja jota monet juutalaiset kovasti odottivat. Natanael puolestaan oli epäileväinen. Voisiko Jeesus olla Messias? Jeesus oli kotoisin Nasaretista, ja Natanael oli melko varma siitä, että nasaretilaiset olivat epäilyttäviä ihmisiä. Ei kai Jumala laittaisi Vapahtajaa asumaan tuollaiseen paikkaan?

Filippus oli toiminut aivan oikein. Hänet oli kutsuttu, ja hän tahtoi kutsua myös ystävänsä Jeesuksen seuraan. Hyvä uutinen Vapahtajasta, joka kulki heidän kotikaupunkinsa kaduilla, kuuluikin kertoa kaikille. Ja kuitenkin Natanael vaikutti epäilevältä.

Meillekin voi käydä samoin kuin Filippukselle: kerromme Jeesuksesta ystävillemme, mutta he eivät tunnu oivaltavan, mistä on kyse. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kertominen olisi ollut turhaa. Jeesus haluaa kutsua kaikkia, ja hän on antanut meille tehtäväksi viedä kutsua eteenpäin – aivan kuten Filippus teki. Kutsu tulla Jeesuksen opetuslapseksi on tarkoitettu kaikille ihmisille, ja se kutsu kulkee eteenpäin siten, että ihmiset kutsuvat uusia ihmisiä mukaan opetuslasten joukkoon.

Natanael suostui kuitenkin, epäilyksistään huolimatta, lähtemään Filippuksen matkaan. Kun he saapuivat perille, Jeesus tervehti häntä sanoen "Siinä on oikea israelilainen, mies vailla vilppiä!" "Mistä sinä minut tunnet?" kysyi Natanael. Jeesus vastasi hänelle: "Jo ennen kuin Filippus kutsui sinua, näin sinut viikunapuun alla." Tämä riitti vakuuttamaan Natanaelin. Jos Jeesus tiesi, missä hän oli kuluttanut aikaansa hetkeä aiemmin, Jeesuksen täytyi olla se Messias, Vapahtaja, jota oli pitkään odotettu.

Jeesuksen kohtaaminen sai Natanaelin mielen muuttumaan. Jeesus tunsi Natanaelin, tiesi, mitä hänen elämässään tapahtui ja millainen ihminen hän oli. Tämä sai Natanaelin vakuuttumaan. Samoin voi tapahtua meidän ystäviemme elämässä. Kun he huomaavat, että Jeesus kuulee rukouksia ja vastaa niihin, ja että Hän antaa rohkeutta ja viisautta vaikeissa tilanteissa, lohduttaa ja rauhoittaa pelottavien asioiden kohdalla, he saattavat muuttaa mielensä. Meidän tehtävämme on kertoa kaikesta siitä hyvästä, mitä Jeesus on tehnyt meidän elämässämme ja mitä Hän haluaisi tehdä kaikkien ihmisten elämässä. Jeesus kyllä vakuuttaa ystävämme siitä, että se, mistä puhumme, on totta.

Toiminnallisuus

Otetaan sähkötyskisa. Jakaudutaan kahteen yhtä suureen joukkueeseen. Asetutaan kahteen riviin, kasvot kohti toista joukkuetta. Otetaan oman joukkueen jäseniä kädestä kiinni. Rivien toiseen päähän asetetaan pöydälle jokin esine. Toisessa päässä riviä on ohjaaja, sähkötyksen lähettäjä. Hän puristaa yhtä aikaa kummankin joukkueen ensimmäisen pelaajan kättä. Kädenpuristus kulkee sähkötyksenä joukkueen läpi. Kun rivin viimeisen pelaajan kättä puristetaan, hän voi napata pöydällä olevan esineen. Nopeampi joukkue voittaa.

Jutellaan siitä, voisiko Jeesuksen kutsu liikkua yhtä nopeasti ihmiseltä ihmiselle kuin sähkötys leikissä.

Luovuus

Askarrellaan viikunapuu talouspaperirullan hylsystä.

Yhteisöllisyys

Osallistujien kesken: Mitä hyvää Jeesus on minulle tehnyt? Kerrotaan toisillemme.

Kotona: Mietitään yhdessä, tunnemmeko jonkun, jolle kannattaisi kertoa Jeesuksesta. Jos keksimme jonkun, toteutetaan suunnitelmamme.

Opetus 4: Jeesus kutsuu kaikenlaisia ihmisiä tulemaan opetuslapsiksi: Kertomus Matteuksesta

Raamatunkohdat: Matt. 9:9-13

Muistojae: En minä ole tullut kutsumaan hurskaita, vaan syntisiä. Matt. 9:13

Opetuksen tavoitteet:

- Jeesus kutsuu kaikenlaisia ihmisiä tulemaan opetuslapsiksi
- Jeesus tahtoo armahtaa ihmisiä

Ajatus havainnollistamisesta: Kuvia eri näköisistä ihmisistä erilaisissa töissä.

Sanallinen opetus:

Jeesuksella oli jo muutamia opetuslapsia, jotka seurasivat häntä ympäri maata. Jeesus kiersi kertomassa ihmislle taivasten valtakunnan tulleen lähelle. Hän paransi sairaita ja teki ihmeitä osoittaakseen, että hän todellakin oli Messias – se, jonka syntymää juutalaiset olivat odottaneet jo pitkään. Jeesus halusi kuitenkin kutsua lisää opetuslapsia seuraansa.

Eräänä päivänä Jeesus kulki kotikaupunkinsa rajalla. Tien varressa oli tulliasema. Kun joku halusi tuoda maaseudulta ruokaa kaupungin torille myytäväksi, tullimiehet pysäyttivät hänet ja ottivat osan myyntituotteista pois. Nämä kyydistä napatut ruoat olivat nyt Rooman valtakunnan omaisuutta, ja niillä ruokittiin Rooman keisarin työntekijöitä ja sotilaita. Tai jos joku halusi viedä kaupungissa valmistamiaan tavaroita maaseudulle myyntiin, tullimiehet nappasivat taas omansa. Olitpa menossa tai tulossa, tullimiehet tarkastivat tavarasi ja usein osa siitä päätyi Rooman valtakunnan käyttöön.

Suuri osa juutalaisista ei sietänyt tullimiehiä. He eivät edes halunneet olla osa Rooman valtakuntaa. Roomalaiset olivat heiltä kysymättä tulleet ja valloittaneet maan, ja se, että tullimiehet palvelivat tyytyväisenä valloittajaa, oli raivostuttavaa. Ja kuitenkin jotkut juutalaisetkin ryhtyivät tullimieheksi, vieraiden sotilaiden apureiksi. Ja tällä tulliasemalla, Jeesuksen silmien edessä, oli yksi tällainen juutalainen tullimies: Matteus.

Jeesus sanoi hänelle: ”Seuraa minua.” Ja Matteus nousi työpaikaltaan ja lähti seuraamaan Jeesusta. Hän ei ollut enää tullissa töissä. Hän oli nyt Jeesuksen opetuslapsi.

Saman päivän iltana Jeesus ja hänen opetuslapsensa olivat Matteuksen kotona ruokailemassa. Myös monia Matteuksen entisiä työtovereita tuli syömään, ja mahdollisesti katsomaan, kuka kumma oli tämä Jeesus, joka noin vain tuli ja kutsui Matteuksen uuteen tehtävään. Ja muitakin syystä tai toisesta syrjittyjä kokoontui ruokailemaan. Ehkä heillä oli tapana syödä useinkin keskenään, kun kukaan itseään kunnollisena ihmisenä pitävä ei halunnut heidän seuraansa.

Sanoma siitä, missä Jeesus oli, oli kantautunut myös fariseusten korviin. Fariseukset olivat ihmisiä, jotka olivat käyttäneet vuosikausia Jumalan lain ja sääntöjen opiskeluun, ja he olivat hyvin ylpeitä siitä, että he osasivat aina noudattaa Jumalan ohjeita. Nyt fariseukset saapuivat paikalle ihmettelemään, miten Jeesus saattoikin viettää aikaa noin huonossa seurassa! Jeesus kuuli fariseusten paheksunnan ja ihmettelyn ja sanoi heille: ”Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. Menkää ja tutkikaa, mitä tämä tarkoittaa: ’Armahtavaisuutta minä tahdon, en uhrimenoja.’ En minä ole tullut kutsumaan hurskaita, vaan syntisiä.”

Mitä Jeesus tarkoitti? Eikö hän ollut tullut kutsumaan kaikkia ihmisiä Jumalan lapsiksi?

Fariseukset olivat varmoja siitä, että he olivat hurskaita eli kaikin puolin Jumalalle kelpaavia sen takia, että he tekivät kaiken oikein. Jeesus kuitenkin tiesi, ettei kukaan voinut omilla teoillaan päästä Jumalan lapseksi. Nämä syrjityt ja väheksytyt ihmiset puolestaan tiesivät, etteivät heidän tekonsa olleet aina hyviä ja oikeita. He tiesivät tarvitsevansa Jumalalta armoa ja anteeksiantoa. Siksi Jeesus vietti mieluummin aikaa heidän kanssaan.

Kaikki ihmiset, mekin, tarvitsevat armoa: sitä, että Jumala ei arvioi meitä meidän tekojemme onnistumisen tai epäonnistumisen mukaan, vaan että hän antaa meille anteeksi. Hyvä uutinen on se, että Jeesus kutsuu kaikkia ihmisiä tulemaan hänen luokseen, saamaan anteeksi ja tulemaan opetuslapseksi – aivan kuten Matteus.

Luovuus

Askarrellaan kankaasta pussukka ja foliosta leikkikolikoita muistuttamaan meitä Matteuksen vanhasta ammatista.

Elämys
Järjestetään välipalapiknik. Mietitään yhdessä, mitä Jeesuksen aikaan syötiin päivällisellä.

Yhteisöllisyys

Osallistujien kesken: Jutellaan. Milloin olemme epäonnistuneet jossakin? Miten muut ihmiset suhtautuivat siihen? Miltä se tuntui?

Kotona: Mietitään yhdessä, kenet voisimme kutsua meille syömään ja kylään. Toteutetaan sopivana hetkenä.

Opetus 5: Jeesus kutsuu uudelleen: kertomus Pietarista

Raamatunkohdat: Joh. 21: 15-22

Muistojae: ” – Älkää enää menneitä muistelko, älkää muinaisia miettikö! Katso: minä luon uutta. Nyt se puhkeaa esiin – ettekö huomaa?” Jes. 43:18-19

Opetuksen tavoitteet:

- Jeesus kutsuu Pietarin uudelleen, vaikka tämä oli epäonnistunut tehtävässään
- Jeesuksen opetuslapseksi voi palata, vaikka mokaisikin

Ajatus havainnollistamisesta: Kolme kuvaa: Jeesus ristillä, tyhjä hauta sekä Jeesus puhumassa Pietarille.

Sanallinen opetus:

Pietarin elämä Jeesuksen opetuslapsena oli täynnä käsittämättömän hienoja tilanteita: hän sai nähdä, miten Jeesus paransi sairaita, ruokki nälkäisiä ja teki lukemattomia muita ihmetekoja. Tuhannet ihmiset tulivat kuuntelemaan Jeesuksen opetusta – ja Pietarilla oli etuoikeus viettää joka päivä aikaa Jeesuksen kanssa oppien Häneltä!

Pääsiäisenä kaikki oli kuitenkin muuttunut. Vielä sunnuntaina kansanjoukot olivat ottaneet juhlien Jeesuksen vastaan Jerusalemissa. Neljä päivää myöhemmin, torstai-iltana, sotilaat olivat pidättäneet Jeesuksen ja vieneet hänet tuomittavaksi. Pidätyksen jälkeen myös Pietari oli ollut peloissaan, niin peloissaan, että kun joku oli sattunut kysymään, mahtoiko Pietari olla yksi Jeesuksen opetuslapsista, Pietari oli kiukkuisesti kertonut kaikille, ettei laisinkaan tuntenut mokomaa Jeesusta. Alussa Pietari oli luvannut seurata Jeesusta, ja myöhemminkin hän oli vakuuttanut, ettei mikään saisi häntä eroamaan Jeesuksesta, ja nyt hän kuitenkin oli kieltänyt kaiken. Pietari oli rikkonut lupauksensa.

Meillekin voi joskus tapahtua jotakin samanlaista: olemme luvanneet seurata Jeesusta ja tehdä niitä asioita, joita Hän antaa meille tehtäväksi, mutta tiukan paikan tullen emme jostain syystä saakaan itseämme liikkeelle. Mitä silloin tapahtuu opetuslapselle`?

Pääsiäisen jälkeen tilanne oli muuttunut uudelleen. Jeesus oli ristiinnaulittu, haudattu ja hän oli noussut haudasta kuoleman Voittajana. Jeesus oli ilmestynyt opetuslapsilleen jo kahdesti. Kolmannella kerralla Hän ilmestyi opetuslapsilleen, kun nämä olivat kalassa – takaisin siinä samassa tehtävässä, josta Jeesus oli heidät alun perin kutsunut seuraajikseen. Jeesus söi aamupalan opetuslasten kanssa, ja ruokailun jälkeen Hän aloitti keskustelun Pietarin kanssa.

”Simon, Johanneksen poika (se oli Pietarin alkuperäinen nimi), rakastatko sinä minua enemmän kuin nämä toiset?”, Jeesus kysyi. ”Sinä tiedät, että olet minulle rakas”, Pietari vastasi. ”Ruoki minun karitsoitani”, vastasi Jeesus. Aiemminkin Jeesus oli puhunut verraten ihmisiä lampaisiin ja itseään Hyvään Paimeneen – varmaankin Pietari ymmärsi, että Jeesus tarkoitti, että Pietarilla on edelleen tehtävä pitää huolta Jeesuksen seuraajista. Kuitenkin Pietarin vastaus Jeesukselle oli vähän sinne päin; Jeesus kysyi, rakastaako Pietari enemmän kuin muut, ja Pietari vastasi, että kyllä hän Jeesuksesta tykkää, Jeesus on ”ihan ok” kiva. Jeesus kysyikin uudelleen: ”Rakastatko?”, johon Pietari vastasi jälleen: ”Olet sinä minulle rakas.” Kolmannella kerralla Jeesus muutti kysymystään ja kysyikin: ”Olenko minä sinulle rakas?” Tähän Pietarin vastaus sopi täydellisesti: ”Herra, sinä tiedät kaiken. Sinä tiedät, että olet minulle rakas.” Kolmannella kerralla Pietari oli jo surullinen siitä, että Jeesus kysyi uudelleen ja uudelleen. Ehkä Jeesus kuitenkin tiesi, ettei Pietari voinut väittää rakastavansa Häntä enemmän kuin muut. Ehkä Jeesus halusi esittää Pietarille kysymyksen, johon Pietari voisi vastata rehellisesti.

Tärkeintä ei välttämättä ollut se, että Pietarilla oli mahdollisuus kertoa edelleen välittävänsä Jeesuksesta. Tärkeää oli se, että joka kysymyksen jälkeen Jeesus vakuutti Pietaria siitä, että Pietarilla oli edelleen tehtävä: ruoki minun karitsoitani, kaitse minun lampaitani ja ruoki minun lampaitani. Jeesus halusi kutsua Pietaria ihmisten paimeneksi, samalla tavalla kuin hän alussa oli kutsunut Pietaria ihmisten kalastajaksi.

Meilläkin on samanlainen mahdollisuus. Jos joskus mokaammekin Jeesusta seuratessa, voimme luottaa siihen, että Hän antaa anteeksi ja kutsuu meitä palaamaan jälleen siihen suunnitelmaan, joka hänellä on meidän elämällemme.

Toiminnallisuus

Oikein ja väärin leikki – Sovitaan kaksi eri paikkaa. Toiseen mennään, kun asia kuulostaa väärältä ja toiseen, kun kuulostaa oikealta. Jokainen tekee itse valintansa. Ohjaaja sanoo vuoron perään erilaisia väitteitä.

Jutellaan siitä, miltä tuntui huomata, että on eri paikassa kuin suurin osa muista.

Luovuus

Askarrellaan pahvista ja pumpulista lampaita.

Yhteisöllisyys

Kotona: Jutellaan yhdessä. Milloin me olemme epäonnistuneet jossakin? Miten selvisimme siitä? Miten voimme auttaa toisiamme, jos tulevaisuudessa tapahtuu jotakin samanlaista?

Opetus 6: Jumala voi kutsua kenet vain: kertomus Saulista

Raamatunkohdat: Apt. 9.

Muistojae: ”Ole rohkea ja luja, älä pelkää äläkä lannistu. Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi kaikilla teilläsi.” Joosua 1:9

Opetuksen tavoitteet:

- Jeesus voi kutsua kenet vain
- Opetuslapseksi tuleminen muuttaa ihmisen sydämen

Ajatus havainnollistamisesta: Kirkas taskulamppu, jota käytetään Jeesuksen ilmestyessä Saulille.

Sanallinen opetus:

Kun Jeesus oli kuolemansa ja ylösnousemuksensa jälkeen mennyt takaisin taivaaseen, opetuslapset saivat voimakseen Pyhän Hengen. Hänen avullaan he alkoivat rohkeasti kertoa hyvää uutista Jeesuksesta, joka on kaikkien Pelastaja. Monet ihmiset uskoivat tämän ja heistä tuli Jumalan lapsia. Seurakuntia alkoi syntyä.

Kaikki eivät pitäneet tästä. Erityisen pahasti tämä raivostutti juutalaista fariseusta, jonka nimi oli Saul. Hän teki kaikkensa tuhotakseen seurakunnat ja jokaisen, joka uskoi Jeesukseen. Hän vangitsi Jeesuksen seuraajia ja vei heitä oikeuteen, jotta heille annettaisiin kuolemantuomio. Saul ei voinut sietää sitä, että ihmiset väittivät Jeesuksen nousseen kuolleista ja olevan Pelastaja.

Eräänä päivänä Saul lähti kotoaan Jerusalemista kohti Damaskoksen kaupunkia. Hän halusi vangita myös siellä asuvat Jeesuksen opetuslapset. Matkalla taivaasta leimahti yhtäkkiä valo hänen ympärilleen. Hän kaatui maahan ja kuuli äänen sanovan: ”Saul, Saul, miksi vainoat minua?” Hän kysyi: ”Herra, kuka sinä olet?” Ääni vastasi: ”Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat. Nouse ja mene kaupunkiin. Siellä saat kuulla, mitä sinun on tehtävä.”

Saulin matkaseuralaiset olivat hämmentyneitä. He kuulivat äänen, mutta eivät nähneet, kuka puhuja oli. Saul nousi maasta, mutta avatessaan silmänsä hän ei nähnytkään mitään. Seuralaiset joutuivat taluttamaan hänet kädestä Damaskokseen.

Damaskoksessa eräs Jeesuksen opetuslapsi, Ananias nimeltään, kuuli Jeesuksen puhuvan hänelle. Jeesus kertoi Ananiaalle osoitteen, jossa Saul oli odottamassa, että Jeesuksen lähettämä opetuslapsi tulisi ja rukoilisi hänen puolestaan niin, että hän saisi näkönsä takaisin. Ananiaan tehtävä olisi mennä ja rukoilla.

Ananias vastusteli. Hän tiesi monista pahoista teoista, joita Saul oli tehnyt opetuslapsille. Jeesuksen antama tehtävä vaikutti liian vaaralliselta. Jeesus ei kuitenkaan jättänyt Ananiasta rauhaan, vaan kertoi, että Hän oli valinnut ja kutsunut Saulin kertomaan Jeesuksesta ympäri koko valtakuntaa.

Mekin voimme joskus epäillä, voiko jostakusta ihmisestä tulla Jeesuksen opetuslasta, ja ehkä jopa Ananiaan tavoin ajatella, ettei ainakaan tuolle ihmiselle kannata edes mennä kertomaan Jeesuksesta. Jeesus kuitenkin voi kutsua kenet tahansa. Jos Hän kehottaa meitä menemään, kannattaa luottaa siihen, että Hän kyllä tietää, mitä on tapahtumassa.

Ananias suostui lopulta tekemään sen, mistä Jeesus oli puhunut. Hän meni Saulin luo, rukoili, ja Saul parantui. Parantumisensa jälkeen Saul kastettiin, merkkinä siitä, että Saul todella oli päättänyt seurata Jeesusta.

Saul ei jäänyt toimettomaksi. Hän alkoi innokkaasti kertoa kaikille Damaskoksen asukkaille Jeesuksesta. Ensin ihmiset olivat hämmentyneitä: entinen Jeesuksen opetuslasten vihaaja oli nyt itse opetuslapsi, joka kutsui toisiakin tulemaan opetuslapsiksi! Jonkin ajan kuluttua juutalaiset ärsyyntyivät Sauliin ja uhkasivat tappaa hänet. Yön pimeydessä opetuslapset kuitenkin auttoivat Saulin pakomatkalle. He ottivat suuren korin, laittoivat Saulin koriin ja laskivat tämän kaupungin muurilta alas. Kaupungin porttien vartijat eivät tienneet tästä mitään, ja Saul pääsi lähtemään Damaskoksesta kotiin Jerusalemiin.

Myös Jerusalemissa Saul jatkoi Jeesuksesta kertomista. Jeesuksen kohtaaminen matkalla Damaskoon ja opetuslapseksi tuleminen oli muuttanut Saulin sydämen. Pahaa tahtovasta Saulista oli tullut ilosanomaa levittävä Saul, joka sai uuden nimen, Paavali.

Jeesuksen opetuslapseksi tuleminen muuttaa ihmisen sydämen. Toisille pahaa tahtoneet ihmiset muuttuvat hyvää tekeviksi, pelokkaista tulee rohkeita, levottomat saavat rauhan sydämeensä. Parasta on, että Jeesus saa aikaan tämän muutoksen ihmisissä. Meidän ei tarvitse pinnistellä tullaksemme erilaisiksi. Riittää, että tutustumme paremmin Jeesukseen, juttelemme Hänen kanssaan ja pyydämme Häntä muuttamaan meitä.

Toiminnallisuus

Rakennetaan paperisuikaleista kori. Laitetaan sinne kanamuna, jolle on piirretty kasvot, esittämään Paavalia. Yritetään laskea Paavali alas pöydältä ehjänä.

Luovuus

Askarrellaan sydän. Kirjoitetaan siihen asioita, joita Jeesus haluaa antaa sydämeemme.

Yhteisöllisyys

Kotona: Jutellaan yhdessä. Miltä meistä tuntuisi, jos saisimme saman kaltaisen tehtävän kuin Ananias? Mikä auttaisi meitä tehtävässä?

SEURAKUNTAAN SITOUTUNUT
OPETTAJALLE

Ikäkauden (7-10) tavoite: "Saamme näkyä ja kuulua kirkossa."

Moduulin tavoite: "Olen mukana seurakunnan toimiessa yhdessä toisten kanssa."

Moduulin sisältö

1. Opimme yhdessä 18
2. Elämme yhdessä 20
3. Rukoilemme yhdessä 22
4. Autamme toisia yhdessä 24
5. Ylistämme yhdessä 26
6. Meidän seurakuntamme - yhdessä 28

Teemalaulut:
Me teemme sen. Teoksesta Me teemme sen -nuottikirja. Jippiimissio, 2004.

KOTIIN

Koti on paras paikka oivalluksille ja ihmettelylle. Toivomme, että lapsille jää opetuksista mieleen jotakin, mitä voi vanhempien kanssa pohtia enemmänkin. Haluamme tukea tällaista perheen yhteistä keskustelua ja yhdessä tekemistä kertomalla etukäteen, mitä tulemme opettamaan sekä antamalla ideoita tekemisiin ja jutteluun.

Seuraan kuuden viikon oppimistavoite on "Seurakuntaan sitoutunut". Käymme Apostolien tekojen 2:42-47 pohjautuen läpi asioita, joita tekevät seurakunnasta seurakunnan – asioita, joita teemme yhdessä.

Oppituntien aiheet menevät seuraavasti:

1. Opimme yhdessä
2. Elämme yhdessä
3. Rukoilemme yhdessä
4. Autamme toisia yhdessä
5. Ylistämme yhdessä
6. Meidän seurakuntamme - yhdessä

Tehdään kotona

1. Valitaan jokin Raamatun kirja, jota luetaan yhdessä päivittäin.
2. Lähdetään ulkoilemaan jonkun seurakunnasta tutun perheen kanssa.
3. Jokainen perheenjäsen valitsee yhden asian, jota rukoilla. Kirjoitetaan tai piirretään nämä asiat paperille ja kiinnitetään se jonnekin, missä näemme sen usein, vaikkapa jääkaapin oveen. Rukoillaan jonkun aiheen puolesta aina, kun paperi osuu silmiimme.
4. Mietitään yhdessä, miten meidän perheemme voisi auttaa jotakuta, joka on avun tarpeessa. Toteutetaan suunnitelmamme.
5. Ylistetään Jumalaa yhdessä. Etsitään jokin sopiva ylistyskappale ja lauletaan ja liikutaan mukana.
6. Jutellaan. Miten meidän perheemme päätyi juuri meidän seurakuntaamme?

Kalenteriin

- mahdolliset retket, ulkoiluvarusteiden tarve, kotoa tuotavat tarvikkeet
- seurakunnan juhlat ja perhejumalanpalvelukset
- lomaviikot

Opetus 1 - Opimme yhdessä

Raamatunkohdat: Apostolien teot 2:42-27

Muistojae: ” Sinun sanasi on lamppu, joka valaisee askeleeni, se on valo minun matkallani.” Psalmi 119:105

Oppimistavoitteet:
- ymmärrän, että seurakunta kokoontuu oppiakseen tuntemaan Jumalan
- pohdin, mitä jo osaan ja tiedän, ja mitä vasta opettelen
- pohdin, voinko minä opettaa tai toimia esikuvana jollekulle

Havainnollistaminen: Kuvia erilaisista seurakuntien kokoontumisista.

Sanallinen opetus
Kun Jeesus oli palannut taivaaseen ja lähettänyt opetuslapsille Pyhän Hengen voimaksi heidän tehtäväänsä varten, alkoi tapahtua. Opetuslapset kulkivat ympäri Jerusalemia kertomassa ilosanomaa Jeesuksesta, koko maailman pelastajasta. Monet ihmiset uskoivat tähän, ja he alkoivat kokoontua päivittäin yhteen, kuullakseen opetuslapsilta – tai apostoleilta, kuten heitä tuohon aikaan alettiin nimittää - lisää Jeesuksesta. Näin syntyi ensimmäinen seurakunta.

Apostolien tekojen 2:42-47 kertoo meille ensimmäisestä seurakunnasta näin: *Seurakunta kuunteli ja noudatti uskollisesti apostolien opetusta. Uskovat elivät keskinäisessä yhteydessä, mursivat yhdessä leipää ja rukoilivat. Pelko levisi ihmisten keskuuteen, ja apostolien kätten kautta tapahtui monia ihmeitä ja tunnustekoja. Uskovat pysyttelivät yhdessä, ja kaikki oli heille yhteistä. He myivät talonsa ja tavaransa, ja rahoista jaettiin kaikille sen mukaan kuin kukin tarvitsi. Joka päivä he uskollisesti kokoontuivat temppeliin, ja kodeissaan he yhdessä mursivat leipää ja aterioivat riemullisin ja vilpittömin mielin. He ylistivät Jumalaa ja olivat koko kansan suosiossa, ja päivä päivältä Herra liitti heidän joukkoonsa niitä jotka pelastuivat.*

Seurakunta teki yhdessä monenlaisia asioita! Tällä kerralla puhumme vain yhdestä niistä: oppimisesta. Ne, jotka olivat vasta hetki sitten kuulleet Jeesuksesta, kuuntelivat, kun pidemmän aikaa Jeesuksen tunteneet opettivat heitä. Heillä ei ollut kokonaista Raamattua, josta olisi voinut oppia itsekseen lukemalla. Kirjoitettuna oli vain Vanha testamentti, jossa vain lupauksia Jeesuksesta. Uusi testamentti oli vasta syntymässä. Ainoa tapa oppia lisää Jeesuksesta oli kuunnella heitä, jotka olivat viettäneet aikaa Jeesuksen kanssa.

Meillä on kokonainen Raamattu, josta voimme itsekin lukea. Tarvitseeko meidänkin tulla yhteen oppimaan? (keskustellaan)

Seurakunnan, meidänkin, kuuluu edelleen tulla yhteen oppimaan lisää elämästä Jeesuksen kanssa. Lukemalla Raamattua yhdessä opimme siitä enemmän: eri ihmiset hoksaavat Raamatusta erilaisia asioita, ja juttelemalla näistä yhdessä opimme enemmän kuin silloin, kun olemme itseksemme. Opimme toisiltamme myös elämästä Jumalan kanssa: millaisin monin tavoin voimme rukoilla, miten Jumala voi puhua meille tai miten Jumala pitää meistä huolta. Kun kuulemme toisten kertovan monista eri tavoista elää lähellä Jumalaa, saatamme paremmin huomata, miten Jumala on läsnä meidänkin elämässämme. Toisten jakamat elämäntarinat ovat meille hyviä esimerkkejä.

Mitä ajattelet: oletko sinä seurakunnassa vain oppimassa? Voisitko sinä opettaa jotakin Jeesuksesta jollekin toiselle? (keskustellaan)

Jokaisella Jumalan lapsella on jotakin, mistä muut voivat ottaa opiksi. Joku tuntee Raamatun erinomaisesti, joku on sinnikäs rukoilemaan, joku taas huomaa lähimmäisten tarpeet ja on aina valmis auttamaan. Sinä

voit olla esikuva nuoremmille lapsille siitä, miltä tuon ikäisen Jeesuksen opetuslapsen elämä näyttää. Sinä voit lukea heille Raamattua ja rukoilla heidän kanssaan. Sitä, mitä sinä tiedät Jeesuksesta, kannattaa kertoa toisille!

Toiminnallisuus
Opetetaan toisillemme uusia pelejä tai leikkejä. Jutellaan siitä, millaista on opettaa toisia.

Luovuus
Jos seurakunnassa on meitä nuorempien lasten ryhmä, mennään opettamaan heillekin jokin uusi leikki.

Yhteisöllisyys
Osallistujien kesken: Mietitään, miten kukin meistä oppii nopeiten: kuuntelemalla, katsomalla, itse kokeilemalla vai jollakin muulla tavalla?
Perheen kesken: Valitaan jokin Raamatun kirja, jota luetaan yhdessä päivittäin.

Opetus 2 – Elämme yhdessä

Raamatunkohdat: Apostolien teot 2:42-27

Muistojae: ” Rauta rautaa hioo, ihminen hioo ihmistä.” Sananl. 27:17

Oppimistavoitteet:
- ymmärrän, että seurakunta jakaa yhdessä kaikenlaiset elämän asiat
- pohdin, miten seurakunnan yhteiselämä ilmenee jokapäiväisessä elämässä
- pohdin, missä asioissa seurakunta on tukenut minua ja minä toisia seurakuntamme jäseniä

Havainnollistaminen: Kuvia ihmisistä arkisissa tilanteissa.

Sanallinen opetus

Mitä sinulle tulee mieleen, kun kuulet sanottavan ”tehdään yhdessä”? (jutellaan) Entä, jos sanotaan ”eletään yhdessä”? Saattaa olla, että yhdessä tekemistä miettiessä keksimme useampia ihmisiä ja tehtäviä kuin yhdessä elämisestä puhuttaessa. Pikaisesti ajateltuna mieleen voi tulla vain oma perhe, jonka kanssa elämme yhdessä.

Viimeksi puhuimme ensimmäisestä seurakunnasta ja luimme apostolien tekojen 2:42-47. Tuossa Raamatun kohdassa kerrottiin uskovista myös näin: ”*Uskovat elivät keskinäisessä yhteydessä, mursivat yhdessä leipää ja rukoilivat. -- Uskovat pysyttelivät yhdessä, ja kaikki oli heille yhteistä. -- Joka päivä he uskollisesti kokoontuivat temppeliin, ja kodeissaan he yhdessä mursivat leipää ja aterioivat riemullisin ja vilpittömin mielin.”* Voidaan sanoa, että he elivät yhdessä. Toki heillä oli omat kodit, mutta he viettivät yhdessä aikaa ja tekivät monia tärkeitä asioita yhdessä.

Edelleenkin seurakunnan on tarkoitus elää yhdessä. Se on enemmän kuin vain sitä, että kokoonnumme yhdessä samaan paikkaan. Yhdessä elämiseen kuuluu se, että teemme yhdessä asioita ja jaamme toistemme kanssa ajatuksia, tarpeita ja tunteita.

Yhdessä tekeminen on tarkoittaa ainakin Jeesuksesta oppimista ja rukousta, lähimmäisten auttamista ja ilosanoman kertomista niille, jotka eivät sitä vielä tunne. Näistä kaikista tekemisistä puhumme seuraavilla kerroilla tarkemmin. Tällä kerralla keskitymme siihen yhdessä elämiseen, joka ei välttämättä näytä erityisen reippaalta tekemiseltä.

Millaisia tarpeita ihmisellä voi olla? (jutellaan) Jotkut tarpeemme liittyvät terveenä pysymiseen: tarvitsemme kodin, ruokaa ja vaatetta. Jotkut tarpeemme liittyvät mielekkääseen tekemiseen: tarvitsemme ihmisiä, joiden kanssa saamme tehdä kaikenlaisia asioita yhdessä. Meidän tarvitsee myös oppia uutta, ja tässäkin toiset ihmiset ovat avuksi. Jos olemme tilanteessa, jossa meidän pitäisi tehdä valinta tai päätös, saatamme kaivata jotakuta, joka auttaisi meitä ajattelemaan ja valitsemaan viisaasti. Kun jokin ilo tai suru osuu kohdallemme, tarvitsemme toisia ihmisiä, joiden kanssa voimme jakaa sen.

Näissä – ja monissa muissakin – tarpeissa seurakunnan tehtävä on tarjota apua. Se ei tarkoita sitä, että yksi tai kaksi huhkivat hiki hatussa auttaakseen kaikkia muita seurakunnan jäseniä. Se tarkoittaa sitä, että jokainen meistä on joskus saamassa apua omaan tarpeeseensa, ja joskus taas auttamassa toista. Ja aika usein käy niin, ettei edes ole selvää, kuka antoi apua ja kuka vastaanotti sitä: elämällä yhdessä kaikki saavat omaan elämäänsä jotakin hyvää ja tarpeellista.

Yhdessä eläminen ei tapahdu pelkästään silloin, kun tulemme kirkkoon. Voimme elää yhdessä minä päivänä vain: kutsumalla toisia seurakuntalaisia kylään tai vaikka viestittelemällä toistemme kanssa. Silloin

pääsemme jakamaan asioita silloin, kun ne ovat ajankohtaisia. Jos joku on vaikkapa surullinen, on paljon parempi, että hän saa lohduttavan viestin heti, eikä viikon lopuksi, kun ollaan taas kirkossa koolla.

Yhdessä eläminen auttaa meitä myös kasvamaan. Viimeksi puhuimme siitä, miten opimme uutta toisilta. Se on osa kasvamista. Toinen osa kasvua liittyy siihen, minkä laisia ihmisiä olemme. Voi olla, että meillä on joitakin harmillisia tapoja, joita emme edes huomaa itse. Ehkä puhumme usein ilkeään sävyyn nuoremmille sisaruksillemme, tai vastaamme kysymyksiin ”en mä tiedä” aina, vaikka hyvin tietäisimmekin vastauksen. Kun elämme yhdessä, muut voivat huomata tällaiset tavat ja kysyä meiltä, haluammeko todella jatkaa näin, vai haluaisimmeko harjoitella jotakin toisenlaista tapaa toimia näissä tilanteissa. Pääsemme kasvamaan!

Toiminnallisuus
Patsaskisa. Jakaudutaan muutaman hengen joukkueisiin. Ohjaaja kertoo, montako kättä ja jalkaa patsaalla saa osua lattiaan. Järjestäydytään yhdessä ohjeen mukaan.

Luovuus
Keksitään tapoja, joilla voimme lohduttaa, rohkaista tai ilahduttaa jotakuta.

Yhteisöllisyys
Osallistujien kesken: Jokainen miettii yhden asian, jonka haluaisi oppia. Mietitään yhdessä, miten voisimme auttaa toisiamme näissä tavoitteissa.
Perheen kesken: Lähdetään ulkoilemaan jonkun seurakunnasta tutun perheen kanssa.

Opetus 3 – Rukoilemme yhdessä

Raamatunkohdat: Apostolien teot 2:42-27

Muistojae: ” Minä huudan sinua avuksi, Jumala, ja sinä vastaat minulle. Kuuntele minua, kuule, mitä puhun sinulle.” Psalmi 17:6

Oppimistavoitteet:
- ymmärrän rukouksen olevan vuorovaikutusta Jumalan kanssa
- ymmärrän Jumalan vastaavan rukouksiin monin tavoin
- tunnistan asioita, joiden puolesta voin rukoilla
- harjoittelen rukoilemaan yhdessä toisten kanssa

Havainnollistaminen: Ha

Sanallinen opetus

Mitä sinulle tulee mieleen sanasta ”rukous”? (jutellaan) Rukous on juttelua Jumalan kanssa: sitä, että kiitämme Häntä kaikesta, mitä Hän on tehnyt, kerromme kuulumisiamme ja pyydämme Hänen apuaan niihin asioihin ja tilanteisiin, joissa sitä tarvitaan.

Jumala vastaa rukouksiimme monin tavoin: joskus Hän sanoo kyllä, joskus ei, joskus taas pyytää meitä odottamaan. Voimme aina luottaa Hänen hyvyyteensä ja viisauteensa. Jumalan vastaus on aina hyvä.

Yksi seurakuntaa yhdistävä asia on yhteinen rukous. Uskovat ovat aina kokoontuneet yhteen rukoilemaan. Totta kai yksin voi ja tuleekin rukoilla. Yhdessä rukoileminen kuitenkin rohkaisee meitä usein eri tavalla kuin yksinään rukoileminen.

Yhdessä rukoileminen auttaa meitä ymmärtämään enemmän Jumalan suuruudesta ja hyvyydestä. Jos mietimme yksinämme, mistä kaikesta voisimme kiittää Jumalaa, keksimme varmasti jonkun verran asioita. Mutta kun yhdessä kiitämme Häntä, kiitoksen aiheita löytyy moninkertaisesti enemmän! Joku toinen hoksaa kiittää asiasta, jota sinä et ole tullut ajatelleeksi, tai joku on saanut rukousvastauksen, josta saamme yhdessä iloita ja kiittää Jumalaa.

Yhteinen rukous on myös tapa kantaa toisten kuormia. Joskus, kun tuntuu siltä, ettei Jumala ole pitkään aikaan vastannut johonkin rukoukseemme ja alamme väsyä koko asiaan, on helpottavaa jakaa asia toisten kanssa ja rukoilla yhdessä sen puolesta. Huomaamme, ettemme olekaan yksin asiamme kanssa: toisetkin pyytävät Jumalan apua asiaamme. Tai, kun joku sairastaa, toisten tehtävänä on rukoilla hänen parantumisensa puolesta.

Yhdessä rukoilemalla tulemme usein rukoilleeksi useampien asioiden puolesta kuin silloin, kun olemme itseksemme. Yksin keskitymme helposti omiin ja tuttaviemme asioihin. Yhdessä rukoillessamme aiheita on paljon enemmän: toiset muistuttavat meitä sellaisistakin asioista, joita emme itse ajatelleet.

Millaisia asioita voi rukouksessa kertoa Jumalalle? (jutellaan) Usein ensimmäisenä tulee mieleen kaikki se, mitä me tai läheisemme tarvitsisivat: apua, lohdutusta, terveyttä. Voimme kuitenkin rukoilla muitakin asioita. Jos olemme kuulleet uutisia siitä, että maailmassa tapahtuu jotakin ikävää, voimme pyytää Jumalaa muuttamaan asiat. Voimme pyytää Jumalaa rohkaisemaan seurakuntamme lähetystyöntekijöitä heidän työssään. Voimme rukoilla sitä. että ihmiset oppisivat tuntemaan Jeesuksen. Ja aina voimme kiittää!

Yhdessä on myös hyvä opetella kuuntelemaan, haluaako Jumala sanoa jotakin meille. Joskus Jumala antaa meidän mieleemme juolahtaa jonkun ajatuksen tai Raamatunkohdan tai laulun tai muun, jonka on tarkoitus

lohduttaa ja rohkaista jotakuta toista. Tällöin on hyvä kertoa, mitä mieleen tuli, ja yhdessä voidaan arvioida, olisiko se saattanut olla jotakin sellaista, mitä Jumala halusi sanoa meille.

Toiminnallisuus
Rukousketju. Asetutaan piiriin. Lapsi A sanoo jonkun asian, jonka puolesta haluaisi rukoilla. Lapsi B sanoo ensin, mitä A halusi rukoilla, ja kertoo sen jälkeen, mitä itse haluaisi rukoilla. Lapsi C sanoo ensin A:n, sitten B:n ja lopulta oman aiheensa. Katsotaan, pääsemmekö koko piirin läpi unohtamatta kenenkään aihetta. Rukoillaan näiden asioiden puolesta.

Luovuus
Askarrellaan kiitostaulu: piirretään tai kirjoitetaan asioita, joista olemme kiitollisia. Kerätään kaikkien kiitokset yhteiseen tauluun. Kiitetään yhdessä tästä kaikesta.

Yhteisöllisyys
Osallistujien kesken: Valitaan pari. Rukoillaan ensi viikolla parimme puolesta aina, kun muistamme.
Perheen kesken: Jokainen perheenjäsen valitsee yhden asian, jota rukoilla. Kirjoitetaan tai piirretään nämä asiat paperille ja kiinnitetään se jonnekin, missä näemme sen usein, vaikkapa jääkaapin oveen. Rukoillaan jonkun aiheen puolesta aina, kun paperi osuu silmiimme.

Opetus 4 – Autamme toisia yhdessä

Raamatunkohdat: Apostolien teot 2:42-27

Muistojae: ”Lapseni, älkäämme rakastako sanoin ja puheessa, vaan teoin ja totuudessa.” 1. Joh. 3:18

Oppimistavoitteet:
- ymmärrän seurakunnan vaikuttavan ympäristöönsä kertomalla ilosanomaa
- ymmärrän seurakunnan vaikuttavan ympäristöönsä rakastavien tekojen kautta
- pohdin, miten voin itse olla avuksi toisille

Havainnollistaminen: Kuvia ihmisistä palvelemassa toisia ihmisiä.

Sanallinen opetus

Muistatko, minkä tehtävän Jeesus antoi opetuslapsilleen ennen taivaaseen astumistaan? Tehtävänä oli kertoa ilosanoma Pelastajasta kaikille ihmisille. Kun Jeesuksesta kerrottiin uusille ihmisille, maailma alkoi muuttua. Ihmisten tullessa Jumalan lapsiksi heidän sydämensä alkoivat muuttua: vihaa täynnä olevat sydämet vapautuivat vihasta, pelokkaat saivat rohkeuden ja itsekkäät alkoivat ottaa toiset huomioon. Ihmisten muuttuessa maailma heidän ympärillään alkoi muuttua vähäsen enemmän Jumalan suunnitelmien mukaiseksi. Ilosanoman kertominen muuttaa maailmaa.

Jeesus antoi opetuslapsilleen myös monia esimerkkejä siitä, miten ihmisille tulee osoittaa Jumalan rakkautta tekemällä heille hyvää. Tuohon aikaan ihmiset saivat apua lähinnä omalta perheeltään. Kun ihmisistä tuli niin vanhoja, etteivät he jaksaneet tehdä työtä ansaitakseen rahaa ruokaan, heidän lastensa tehtävä oli huolehtia näistä vanhuksista. Ei ollut olemassa ”eläkettä”, kuten meillä. Jos vanhalla ihmisellä ei ollut omia lapsia, piti etsiä joku hyväsydäminen sukulainen, joka suostuisi ruokkimaan vanhuksen. Monet lapsettomat vanhukset eivät löytäneet ketään avukseen, vaan he joutuivat elämään kurjissa oloissa. Myös monen lapsen elämä oli vaikeaa: jos vanhemmat menehtyivät sodan tai sairauden takia eikä kukaan sukulainen halunnut ottaa lasta luokseen asumaan, he jäivät kerjäläisiksi kaduille. Jeesus opetti, että erityisesti tällaisista heikommassa asemassa olevista ihmisistä tulee pitää huolta.

Jo ensimmäinen seurakunta alkoi pitää huolta kaikenlaisista ihmisistä. He ajattelivat, että kaikkien uskovien rahat ovat yhteisiä, ja niitä käytetään niin, että jokaisella on riittävästi kaikkea tarpeellista. Tämä oli mullistava asia! Köyhät ja sairaat saivat ruokaa ja huolenpitoa. Monet ihmiset olivat ihmeissään. Miksi nuo Jeesuksen opetuslapset halusivat auttaa ja tehdä hyvää? Saattoi olla, että nämä hyvät teot auttoivat joitakuita ymmärtämään, mitä Jumalan rakkaus tarkoittaa. Jumala haluaa tehdä hyvää ihmisille, ja usein Hän toimii lähettämällä jonkun uskovan tekemään hyviä asioita.

Nykyään seurakunta ei toimi raha-asioissa samoin kuin ensimmäinen seurakunta. Nyt ihmisillä on omat rahansa, ja he antavat niistä seurakunnalle haluamansa summan. Tämä erilainen tapa järjestää raha-asioita ei kuitenkaan muuta sitä tehtävää, mikä meillä edelleen on: tehtävänämme on kertoa ilosanomaa ja osoittaa teoillamme rakkautta niille ihmisille, joita Jumala rakastaa. Eli tehdä hyvää kaikille, ehkä aivan erityisesti niille, joita muut eivät halua auttaa.

Meidän seurakuntammekin auttaa ihmisiä. (Kerro, mitä seurakunnassa tehdään: ruokajako, vierailut vanhusten luona, kehitysyhteistyö, kummilapsitoiminta tms.)

Yhdessä auttaminen on kaiken ikäisten tehtävä. Joihinkin tehtäviin tarvitaan aikuisia – vaikkapa vanhusten kauppakyytiauton ajaminen on aikuisten tehtävä. Mutta monissa asioissa tekin voitte olla mukana. Mitä ne olisivat? (jutellaan)

Toiminnallisuus
Mietitään yhdessä jokin hyvä teko, jolla voimme palvella muuta seurakuntaa: siivoaminen, kahvin kattaminen, nuorempien lasten kanssa leikkiminen.. Toteutetaan tämä.

Luovuus
Leivotaan kaurakeksejä ja tarjotaan niitä koko seurakunnalle.

Yhteisöllisyys
Perheen kesken: Mietitään yhdessä, miten meidän perheemme voisi auttaa jotakuta, joka on avun tarpeessa. Toteutetaan suunnitelmamme.

Opetus 5 – Ylistämme yhdessä

Raamatunkohdat: Apostolien teot 2:42-27

Muistojae: ” Ylistä Herraa, minun sieluni, ja kaikki mitä minussa on, ylistä hänen pyhää nimeään. Ylistä Herraa, minun sieluni, älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.” Psalmi 103:1-2

Oppimistavoitteet:
- ymmärrän, että Jumala on kaiken kiitoksen ja ylistyksen arvoinen
- pohdin, millä tavoilla voin ylistää: puhumalla totta Jumalasta ja tekemällä Hänen tahtonsa
- ymmärrän, että musiikki on vain yksi tapa ylistää Jumalaa

Havainnollistaminen: Taulu tai paperi, johon kirjoitetaan opetuksen edetessä lasten sanoja Jumalasta.

Sanallinen opetus

Millainen Jumala on? (jutellaan ja kerätään Jumalaa kuvaavia sanoja taululle) Jumala on suurin ja viisain, kaiken Luoja ja Hallitsija, hyvä ja rakastava. Se, että me kerromme itsellemme ja toisillemme siitä, millainen Jumala on ja mitä kaikkea Hän on tehnyt, on Jumalan ylistämistä. Joskus voi käydä niin, että puhumme ylistämisestä vain silloin, kun puhumme musiikista, mutta oikeasti ylistämisessä on kyse paljon enemmästä: siitä, että huomaamme, millainen Jumala on, ja kiitämme Häntä siitä, millainen Hän on.

Miksi ihmiset ylistävät Jumalaa? Pohjimmiltaan siksi, että meidät on luotu sitä varten. Jotkut ihmiset, jotka eivät tunne Jumalaa, saattavat palvoa ja ylistää kaikenlaisia epäjumalia: kiviä. puita tai patsaita. Heillä on niin kova tarve ylistää jotakin, mutta he eivät tiedä, kuka todella on ylistyksen arvoinen. Joku toinen taas saattaa alkaa ylistää jotakuta ihmistä: ajatella, että tämä ihminen on maailman paras kaikessa, täysin virheetön ja kaiken ihailun arvoinen. Tietenkin me tarvitsemme esikuvia, ihmisiä, jotka ovat taitavia jossakin sellaisessa, mitä me haluaisimme osata. Siinä ei ole mitään väärää. Mutta esikuvakin on vain ihminen: epätäydellinen ja erehtyväinen. Meidän tulee ylistää Jumalaa.

Ylistäminen auttaa meitä muistamaan, mikä on kaikkein tärkeintä. Joskus keskitymme täysin johonkin ongelmaan elämässämme. Ongelma alkaa tuntua aina vain suuremmalta, ja meidän mahdollisuutemme sen ratkaisemiseen aina vain pienemmiltä. Kun ylistämme Jumalaa siitä, että Hän on suurin ja viisain, asiat palaavat oikeisiin mittasuhteisiin: Jumala on kuin onkin ongelmaamme suurempi ja osaa ratkaista sen. Ahdistuksen sijaan voimmekin olla rauhassa. Ei ylistys mikään vastausautomaatti tietenkään ole, hankaluuksia on kaikilla ihmisillä. On kuitenkin hyvä muistaa, että vaikeuksien keskelläkin Jumala on auttajamme.

Listatessamme Jumalan ominaisuuksia ja kiittäessämme Häntä siitä, että Hän on hyvä, me samalla ylistimme Häntä. Myös tekomme liittyvät ylistykseen. Se, mitä sanomme ei voi olla ristiriidassa sen kanssa mitä teemme. Jos vaikka haluamme ylistää Jumalaa sanoen: ”Jumala, kiitos siitä, että haluat puolustaa kaikkia kiusattuja” ja sen jälkeen menemme itse kiusaamaan jotakuta, emme oikeastaan ole ylistäneet Jumalaa. Olemme vain sanoneet jotakin, mihin emme edes itse usko. Jumala on tarkoittanut meidät Hänen kuvikseen; tekemään asioita, jotka ovat Hänelle tärkeitä. Kun se, mitä sanomme Jumalasta ja se, miten elämme elämäämme, ovat yhtäpitäviä toistensa kanssa, voidaan sanoa, että ylistämme Jumalaa koko elämällämme.

Toiminnallisuus
Ylistetään Jumalaa yhdessä eri tavoin: soittaen, laulaen, liikkuen, kertoen puhumalla hyvistä asioista, joita Hän on tehnyt.

Luovuus
Maalataan kuva, joka kertoo jotakin Jumalan hyvyydestä.

Yhteisöllisyys
Osallistujien kesken: Jutellaan siitä, millaisissa tilanteissa ja millä tavoin me olemme ylistäneet Jumalaa.
Perheen kesken: Ylistetään Jumalaa yhdessä. Etsitään jokin sopiva ylistyskappale ja lauletaan ja liikutaan mukana.

Opetus 6 – Meidän seurakuntamme - yhdessä

Raamatunkohdat: Apostolien teot 2:42-27

Muistojae: ” Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiitollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja.” Kol. 3:16

Oppimistavoitteet:
- tunnen oman seurakuntani toimintaa ja ihmisiä

Sanallinen opetus
Meidän seurakunnallamme on sama tehtävä kuin kaikilla Jeesuksen seurakunnilla maailmassa. Eri seurakunnat saattavat toteuttaa tehtäväänsä monin eri tavoin. Tänään tutustumme omaan seurakuntaamme.

Miten meidän seurakuntamme kokoontuu yhteen oppimaan? Millaisia tilaisuuksia ja ryhmiä on? Missä ne kokoontuvat? Minkä ikäisille ihmisille ne on tarkoitettu? Ketkä opettavat seurakuntaa? Mihin juuri sinä haluaisit mennä?

Miten meidän seurakuntamme elää yhdessä kirkkorakennuksen ulkopuolella? Miten autamme ihmisiä tutustumaan toisiinsa ja jakamaan elämän iloja ja suruja? Kenen kanssa sinä voit jakaa elämääsi?

Miten meidän seurakuntamme kertoo ilosanomaa Jeesuksesta omalla paikkakunnallamme? Entä muissa maissa? Haluaisitko sinä oppia kertomaan ilosanomaa? Kenen kanssa voisit harjoitella sitä?

Miten meidän seurakuntamme auttaa tarpeessa olevia ihmisiä, lähellä ja kaukana? Mitä sinä voisit tehdä?

Miten meidän seurakuntamme rukoilee yhdessä? Kokoonnummeko yhteen vain rukoilemaan? Miten kerromme toisillemme rukousaiheistamme? Miten me ylistämme Jumalaa?

Luovuus
Piirretään kuva seurakuntamme ihmisistä tekemässä asioita, joita me seurakuntana teemme.

Yhteisöllisyys
Seurakunnan kesken: Haastatellaan seurakuntamme ihmisiä. Miten he ovat päätyneet tähän seurakuntaan? Mikä heistä on parasta seurakunnassamme?
Perheen kesken: Jutellaan. Miten meidän perheemme päätyi juuri meidän seurakuntaamme?

RAKASTAVA LÄHIMMÄINEN
OPETTAJALLE

Ikäkauden (7-10) tavoite: "Kohtelen toisia niin kuin tahtoisin toisten kohtelevan minua."

Moduulin tavoite: "Tunnen Jumalan antamat hyvän elämän ohjeet."

- Tutustun kymmeneen käskyyn
- Ymmärrän Jumalan suojelevan meitä käskyillään
- Pohdin, miten kymmenen käskyä ohjaavat minua kohtelemaan toisia ihmisiä

Moduulin sisältö

1. Jumala suojelee meitä kymmenellä käskyllään 31
2. Kunnioitan vanhempiani 33
3. Suojelen elämää 35
4. Suojelen perheitä.....37
5. Suojelen totuutta 39
6. Olen tyytyväinen siitä, mitä minulla on.....41

Teemalaulut:
Isän sydän. Teoksesta Taivaan Isän hommissa -nuottikirja. Jippiimissio, 2001.
Rakkautta saa kun rakkautta antaa. Teoksesta Tarpeeksi pieni -nuottikirja. Jippiimissio, 2009.

KOTIIN

Koti on paras paikka oivalluksille ja ihmettelylle. Toivomme, että lapsille jää opetuksista mieleen jotakin, mitä voi vanhempien kanssa pohtia enemmänkin. Haluamme tukea tällaista perheen yhteistä keskustelua ja yhdessä tekemistä kertomalla etukäteen, mitä tulemme opettamaan sekä antamalla ideoita tekemisiin ja jutteluun.

Seuraan kuuden viikon oppimistavoite on "Rakastava lähimmäinen". Käymme läpi kymmenen käskyä pohtien niiden tarkoitusta elämän ohjenuorina. Erityisesti keskitymme miettimään, millaisia ohjeita käskyt antavat toisten ihmisten kanssa elämiseen – miten ne ohjaavat meitä olemaan rakastavia lähimmäisiä.

Oppituntien aiheet menevät seuraavasti:

1. Jumala suojelee meitä kymmenellä käskyllään
2. Kunnioitan vanhempiani
3. Suojelen elämää
4. Suojelen perheitä
5. Suojelen totuutta
6. Olen tyytyväinen siitä, mitä minulla on

Tehdään kotona

1. Jutellaan ajan käytöstä. Mihin meidän perheemme aika kuluu? Varastaako jokin asia (puhelin, peli, harrastus?) joltakulta meistä sellaista aikaa, joka kannattaisi käyttää perheen kanssa yhdessä? Mitä tälle voisi tehdä? Kokeillaan viikon ajan toimia toisin.
   Jutellaan myös lepopäivästä: millaisia meidän perheemme lepopäivät ovat? Mikä niissä on hyvää? Mikä tekisi niistä vielä parempia?
2. Jutellaan siitä, mikä kenessäkin perheenjäsenessä ilahduttaa muita. Kiitetään Jumalaa siitä, että Hän on tehnyt meistä perheen.
3. Lähdetään roskienkeruuretkelle. Jutellaan samalla siitä, mistä pidämme ympäristössämme. Kiitetään Jumalaa siitä, että meillä on kaikkea, mitä elämään tarvitaan.

4. Jutellaan yhdessä. Miten vanhemmat tapasivat toisensa? Milloin he päättivät mennä naimisiin?
5. Jutellaan yhdessä. Onko joku kertonut meistä joskus valheita? Mitä siitä seurasi? Selvisikö asia parhain päin?
6. Jutellaan siitä, miten Jumala on pitänyt huolta perheestämme. Onko jotakin, mitä juuri nyt tarvitsisimme? Rukoillaan ja pyydetään sitä Jumalalta.

Kalenteriin

- mahdolliset retket, ulkoiluvarusteiden tarve, kotoa tuotavat tarvikkeet
- seurakunnan juhlat ja perhejumalanpalvelukset
- lomaviikot

OPETUS 1: **Jumala suojelee meitä kymmenellä käskyllään**

Raamatunkohdat: 2. Moos. 20:1-17

Muistojae: ” Miten nuorukainen pysyy oikealla tiellä? Siten, että noudattaa sinun sanaasi.” Psalmi 119:9

Opetuksen tavoitteet:

- ymmärrän Jumalan suojelevan meitä käskyillään
- muistan, että ihmiset tulevat Jumalan lapsiksi armosta, eivät käskyjä noudattamalla
- pohdin, mitä tarkoittaa vain Jumalan pitäminen Jumalana
- pohdin, miltä lepopäivä näyttää minun elämässäni

Ajatus havainnollistamisesta: Koko moduulin ajaksi kaksi isoa lain taulua, vaikkapa pahvista, joihin kirjoitetaan ne käskyt, joita kyseisellä kerralla käsitellään.

Sanallinen opetus:

Oletko joskus kuullut kymmenestä käskystä? Kuka ne antoi ja kuka oli vastaanottamassa niitä? (jutellaan, täydennä seuraavat asiat, jos eivät tule keskustelussa esiin.) Jumala oli vapauttanut Israelin kansan orjuudesta, ja he olivat matkalla Egyptistä kohti omaa kotimaataan. Siinain vuoren luo saavuttuaan kansa leiriytyi vuoren juurelle ja Mooses kiipesi ylös kuulemaan, mitä sanottavaa Jumalalla oli. Vuorella Jumala antoi Moosekselle kahteen kivitauluun kirjoitettuna kymmenen käskyä: ohjeet siitä, miten Jumalan kansan tulisi elää.

Kymmenen käskyä liittyvät myös meidän elämäämme. Niiden avulla Jumala suojelee meitä tilanteilta, joissa olemme vaarassa loukata itsemme tai toisia ihmisiä. Samalla tavalla kuin liikennesäännöt suojelevat kaikkia liikkujia tai koulun säännöt koululaisia, kymmenen käskyä ohjaavat kaikkia ihmisiä kauemmas vaaranpaikoista.

Joskus ihmisille saattaa tulla kiusaus ajatella, että noudattamalla täydellisesti kymmentä käskyä, voisi tulla Jumalan lapseksi ja pelastua sen takia, että on ollut niin taitava käskyjen tottelija. Tämä ei kuitenkaan onnistu – kukaan ei ole niin virheetön. Ainoa tapa pelastua on uskomalla Jeesukseen. Käskyjen avulla Jumala suojelee meitä, ja Jeesuksen ristinkuoleman ja ylösnousemuksen takia Hän tekee meistä Hänen lapsiaan.

Kolme ensimmäistä käskyä kertovat siitä, miten ihmisen ja Jumalan ystävyydestä pidetään hyvää huolta. Loput seitsemän käskyä liittyvät siihen, miten ihmisten tulee elää toistensa kanssa sovussa.

Ensimmäinen käsky on: ”Minä olen Herra, sinun Jumalasi. Sinulla ei saa olla muita jumalia.” Saattaa olla, että tätä käskyä pohtiessa ensimmäisenä mieleen juolahtavat kaikenlaiset epäjumalien patsaat, joita monissa kansoissa palvotaan jumalana. On totta, että tämä käsky kieltää sellaisten palvomisen, mutta pelkästään siitä ei ole kyse. Kyse on siitä, että Jumala on suurin, ja kaikki muu on vähäisempää ja pienempää Hänen rinnallaan. Jos alamme elää uskoen siihen, että jokin on Jumalaa suurempi, alamme pitää tätä ”suurempaa” jumalana.

Tämä ”muu jumala” voi näyttäytyä monella tavalla. Jumala pitää meidät turvassa. Silti joku saattaa ajatella, että paras tapa huolehtia siitä, että hänellä on turva, koti ja ruokaa, on hankkia valtavasti rahaa. Hän alkaa uskoa, että raha voi hoitaa Jumalan tehtävän: rahasta tulee ”muu jumala”. On totta, että rahaa tarvitaan, mutta oikeasti Jumala pitää huolen meidän kodeistamme ja ruoastamme. Vaikka ihmisellä olisi loputon määrä rahaa, mutta Jumala päättäisi olla huolehtimatta tämän kodista ja ruoasta, ei rahasta olisi mitään apua. Mitä muita epäjumalia tai ”muita jumalia” keksit? (jutellaan)

Toinen käsky on: ”Älä käytä väärin Herran, Jumalasi nimeä.” Miten kenenkään nimeä voi käyttää oikein tai väärin? Ihmisen nimeä voi käyttää oikein silloin, kun kutsuu häntä, juttelee hänelle tai kertoo hänestä toisille. Ihmisen nimeä voi käyttää väärin silloin, kun väittää hänen tehneen jotakin väärää, vaikkei näin ole,

tai vaikkapa väärentämällä toisen allekirjoituksen. Oikein käyttämistä on se, että puhumme totta hänestä, josta puhumme, väärin käyttämistä taas valheiden kertominen.

Käytämme Jumalan nimeä oikein silloin, kun juttelemme Hänen kanssaan, rukoilemme, kiitämme ja ylistämme. Silloinkin käytämme Hänen nimeään oikein, kun kerromme toisille siitä, millainen Hän on. Jumalan nimen väärin käyttäminen puolestaan on sitä, että väitämme Jumalasta jotakin, mikä ei ole totta, tai väitämme Hänen sanoneen jotakin sellaista, mitä Hän ei ole sanonut. Myös Jumalan nimen käyttäminen kirosanana tai huudahduksena on väärin. (Huudahduksella tarkoitetaan ”oh my God!”, ”Jeesus sentään” – tyyppisiä sanontoja, joita ei käytetä kirosanana. Aihe kannattaa ottaa esille vain, jos tiedät lasten törmänneen tällaiseen Jumalan nimen käyttöön: ei ole tarkoituksenmukaista opettaa lapsille sellaisia vääriä Jumalan nimen käyttötapoja, joita he eivät ole koskaan kuulleet.)

Kolmas käsky on: ”Pyhitä lepopäivä.” Pyhittäminen on sana, jota käytetään melko harvoin. Sillä tarkoitetaan jonkin asian erottamista tavallisesta käytöstä jotakin erityistä, Jumalan suunnittelemaa tarkoitusta varten. Mooseksen aikaan israelilaiset pyhittivät esimerkiksi astioita temppelissä käytettäviksi. Niitä ei enää käytetty jokapäiväiseen ruokailuun, vaan pelkästään jumalanpalvelukseen.

Lepopäivän pyhittäminen on siis eron tekemistä arkipäivien työnteon ja lepopäivän välillä. Jumala antoi tästä esimerkin maailmaa luodessaan: kuutena päivänä hän teki työtä luodessaan, seitsemäntenä lepäsi ja ihaili kättensä työtä. Meidän ihmisten on hyvä toimia samoin: arkena tehdä työtä ja lepopäivänä kiittää Jumalaa Hänen hyvyydestään. Jumala tietää, että ihminen voi hyvin silloin, kun tekemistä ja lepoa on kumpaakin sopiva määrä.

Toiminnallisuus:
Viestijuoksu. Jakaudutaan kahteen joukkueeseen epätasaisesti niin, että pienemmän joukkueen jäsenet joutuvat juoksemaan viestiradan läpi neljästi (tai useammin) suuremman joukkueen jäsenten juostessa vain kerran. Katsotaan, kumpi joukkue voittaa ja kumman joukkueen jäsenet ovat uupuneempia kisan jälkeen. Osoittaako tämä jotakin levon tarpeellisuudesta?

Luovuus:
Askarrellaan kortteja, joihin on kirjoitettu ja kuvitettu Jumalan ominaisuuksia. (kts. alla oleva yhteisöllisyys-kohta)

Yhteisöllisyys:
Osallistujien kesken: Muistellaan yhdessä: millaisilla sanoilla Jumalaa kuvataan Raamatussa? Kirjoitetaan nämä muistiin. Kiitetään Jumalaa siitä, millainen Hän on. (=käytetään Jumalan nimeä oikein)
Seurakunnan kesken: Annetaan askarteluja lahjaksi seurakuntalaisille.
Kotona: Jutellaan ajan käytöstä. Mihin meidän perheemme aika kuluu? Varastaako jokin asia (puhelin, peli, harrastus?) joltakulta meistä sellaista aikaa, joka kannattaisi käyttää perheen kanssa yhdessä? Mitä tälle voisi tehdä? Kokeillaan viikon ajan toimia toisin.
Jutellaan myös lepopäivästä: millaisia meidän perheemme lepopäivät ovat? Mikä niissä on hyvää? Mikä tekisi niistä vielä parempia?

OPETUS 2: **Kunnioitan vanhempiani**

Raamatunkohdat: 2. Moos. 20:1-17

Muistojae: ”Kuule isääsi, jolta olet saanut elämän, älä halveksi äitiäsi, kun hän on vanha.” Sananl. 23:22

Opettajalle huomioitavaksi:

Opetusta valmistellessasi ota huomioon lapsiryhmäsi perheiden taustat. Keskiverroista, lapsistaan huolta pitävistä perheistä tuleville lapsille opetuksen voi pitää tällaisenaan. Jos jonkun lapsen perheessä on ollut laiminlyöntejä tai kaltoinkohtelua, pohdi tarkasti, mitä opetuksessa painotat. Ole myös tietoinen siitä, onko kyseessä vuosien takaiset ongelmat vai tuoreet tapahtumat. Traumaattisessa perhetilanteessa elävälle tai sellaisesta vastikään pois päässeelle lapselle muiden Raamatun totuuksien opettaminen on ajankohtaisempaa – tämän opetuksen aika on vasta, kun lapsi pystyy pohtimaan kokemaansa traumaa ilman, että aihe tekee kipeää.

Opetuksen tavoitteet:

- ymmärrän, että Jumalalle perheet ja niiden hyvinvointi on tärkeää
- pohdin, mitä kunnioittaminen tarkoittaa

Ajatus havainnollistamisesta: Lain taulut, joihin lisätään neljäs käsky.

Sanallinen opetus:

Kolme ensimmäistä käskyä liittyivät meidän ja Jumalan väliseen suhteeseen. Loput käskyt liittyvät ihmisten välisiin suhteisiin. Ne auttavat meitä elämään yhdessä.

Neljäs käsky on ”Kunnioita isääsi ja äitiäsi.” Jonkun ihmisen kunnioittaminen on sitä, että pidämme häntä arvokkaana ja tärkeänä, kuuntelemme hänen neuvojaan ja ohjeitaan ja noudatamme niitä. Kunnioittamisen vastakohtia ovat esimerkiksi halveksunta ja pilkkaaminen.

Se, että Jumala antoi ihmisille käskyn kunnioittaa isäänsä ja äitiänsä, kertoo siitä, että Jumalalle perheet ovat tärkeitä. Perheen tehtävä on rakastaa kaikkia sen jäseniä ja huolehtia heistä. Erityisesti isän ja äidin tehtävänä on huolehtia siitä, että lapsilla on kaikkea tarvittavaa, kasvattaa heitä opettamalla elämässä tarvittavia taitoja ja rakastaa heitä. Lasten tehtävä on kunnioittaa vanhempiaan. Kun kaikki hoitavat oman tehtävänsä hyvin, perheen on hyvä elää yhdessä.

Kunnioittamisen huomaa meidän toiminnassamme. Se on sitä, että kuuntelemme, kun vanhempamme puhuvat meille. Jos he antavat ohjeita tai neuvoja, noudatamme niitä. Jos neuvot tuntuvat aivan pähkähulluilta, selitämme, mikä neuvossa tuntuu hankalalta ja pyydämme heitä auttamaan meitä ymmärtämään. Kunnioitus ja luottamus kulkevat usein käsi kädessä: jos luotamme siihen, että vanhemmat rakastavat meitä ja sen tähden ohjaavat meitä johonkin suuntaan, on helpompaa ottaa vastaan heidän neuvojaan.

Kunnioitus tulee ilmi myös puheessamme. Emme puhu ilkeästi tai yritä loukata sanoillamme. Eri mieltä oleminen ei tarkoita, että olisimme epäkunnioittavia. Eriävän mielipiteen voi kuitenkin sanoa sekä kunnioittavasti että epäkunnioittavasti. Jos aloitamme asiamme kertomisen sanomalla, että toinen on ilkeä ja tyhmä ajatellessaan eri tavoin kuin me, toimimme epäkunnioittavasti. Jos taas keskitymme puhumaan siitä asiasta, joka on aiheena, emmekä ala arvostella toista ihmistä, toimintamme todennäköisemmin pysyy kunnioittavana.

Tarkoittaako kunnioittaminen sitä, että tottelee aina vanhempiaan? Ei aina. Jos vanhemmat käskisivät sinua tekemään jotakin, mikä on väärin, sitä ei tietenkään tarvitse tehdä. Silloin, kun vanhemmat pyytävät sinua tekemään jotakin, mikä ei ole kiellettyä tai väärää, heitä tulee totella. Heidän tehtävänsä on pitää huolta sinusta ja koko perheestänne, ja he ajattelevat myös sinun parastasi. Entä, tarkoittaako totteleminen aina

sitä, että kunnioittaa? Ei välttämättä. Jotkut voivat totella vanhempiaan mutta silti puhuvat heistä halveksuvasti selän takana. Se ei ole kunnioitusta.

Käsky kunnioittaa vanhempiaan ei ole vain tietyn ikäisille lapsille. Kaikilla ihmisillä on vanhemmat, ja kaikkien tulee kunnioittaa vanhempiaan. Aikuisten kohdalla se voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että he pitävät huolta vanhoista vanhemmistaan auttaen näitä sellaisissa tehtävissä, joita vanhukset eivät enää pysty itse hoitamaan.

Jumalalle kaikki perheet ovat rakkaita, ja Hän auttaa meitä elämään perheenä yhdessä.

Toiminnallisuus:
Jakaudutaan pareihin. Parista toinen on vanhempi ja toinen lapsi. Lapsen silmät sidotaan. Hänen eteensä pöydälle laitetaan kaksi kulhoa, toinen tyhjä ja toinen, jossa on jauhoa tai sokeria. Lapsen käteen annetaan lusikka. Lapsi ei saa koskettaa kulhoja tai pöytää kädellä – pelkästään lusikka saa osua kulhoihin. Lapsen tehtävänä on sovitussa ajassa lusikoida mahdollisimman paljon jauhoa tyhjään kulhoon. Vanhemman tehtävänä on neuvoa lasta mahdollisimman hyvin. Jos halutaan kisata, eniten tyhjää kulhoaan määräajassa täyttänyt pari voittaa.

Kisan jälkeen jutellaan: Miltä tuntui olla vanhempi? Kuunteliko lapsi ohjeita? Osasiko hän noudattaa niitä? Onnistuinko keksimään uuden tavan selittää ja ohjata, jos ensimmäinen ideani ei onnistunut? Entä miltä tuntui olla lapsi? Oliko ohjeiden noudattaminen hankalaa? Miten puhuin parini kanssa?

Luovuus:
Piirretään kuva omasta perheestä. Kirjoitetaan siihen jokaisesta perheenjäsenestä jokin hyvä asia.

Yhteisöllisyys:
Osallistujien kesken: Rukoillaan toistemme perheiden puolesta. Pyydetään sitä, että he oppisivat osoittamaan rakkautta entistäkin paremmin.
Kotona: Jutellaan siitä, mikä kenessäkin perheenjäsenessä ilahduttaa muita. Kiitetään Jumalaa siitä, että Hän on tehnyt meistä perheen.

OPETUS 3: **Suojelen elämää**

Raamatunkohdat: 2. Moos. 20:1-17, Matt. 5:21-24

Muistojae: ” Rakkaus ei tee lähimmäiselle mitään pahaa.” Room. 13:10

Opetuksen tavoitteet:

- ymmärrän, että elämä on Jumalan antama arvokas lahja
- ymmärrän tekojeni vaikuttavan muiden elämään
- pohdin, miten voin auttaa lähimmäistäni

Ajatus havainnollistamisesta: Lain taulut, joihin lisätään viides käsky.

Sanallinen opetus:

Viides käsky on lyhyt: ”Älä tapa.” Tämä saattaa tuntua helpommalta kuin aiemmat käskyt: kunhan kukaan ei kuole minun takiani, homma on hoidettu. Käsky kuitenkin sisältää paljon suuremman tehtävän: meidän tehtävämme on suojella elämää.

Elämän suojeleminen tarkoittaa monenlaisia asioita. Joskus se on toisen ohjaamista pois vaarallisesta tilanteesta: sitä, että estämme pikkusisarusta kiipeämästä katolle tai ystäväämme menemästä heikoille jäille. Jos ymmärrämme, että toinen on tekemässä jotakin vaarallista, meidän tehtävämme on yrittää estää häntä. Jos toinen vasta suunnittelee jotakin, mikä ei ole viisasta, siitä tulee aina kertoa myös turvalliselle aikuiselle.

Elämän suojeleminen on myös sitä, että autamme toisia saamaan kaikkea, mitä elämässä tarvitaan. Monet seurakunnat ympäri maailmaa jakavat ruokaa niille lähistön ihmisille, joilla muutoin olisi sitä liian vähän. Lähetystyössä ja kehitysyhteistyössä rakennetaan kaivoja sellaisiin kyliin, joissa ei aiemmin ole ollut puhdasta juomavettä. Samoin rakennetaan tukevia koteja hatarien hökkeleiden tilalle, Myös vessoja rakennetaan – ja sekin on elämän suojelemista! Jos ihmiset käyvät tarpeillaan siellä täällä, käy helposti niin, että ulosteen bakteerit pääsevät valumaan sadeveden mukana juomaveteen ja sairastuttamaan ihmiset. Oikein rakennettu ulkohuussi ei päästä jätevettä sekoittumaan juomaveteen. Hirmuisen käytännöllinen tapa suojella elämää!

Elämän suojelemiseen liittyy myös luomakunnasta huolehtiminen. Käsky ”älä tapa” tarkoittaa ihmisten tappamista. Jumala antoi Nooalle ja hänen jälkeensä syntyneille ihmisille luvan syödä eläimiä. Luomakunnasta huolehtiminen liittyy tähän kuitenkin siten, että me emme saa toiminnallamme pilata maailmaa niin, etteivät muut ihmiset voi elää täällä.

Jeesus puhui viidennestä käskystä vuorisaarnassa. Hän sanoi: *”Teille on opetettu tämä isille annettu käsky: ’Älä tapa.’ Se, joka tappaa, on ansainnut oikeuden tuomion. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka on vihoissaan veljelleen, on ansainnut oikeuden tuomion. Samoin jokainen, joka sanoo veljelleen: ’Senkin hölmö’, on ansainnut Suuren neuvoston tuomion, ja se, joka sanoo: ’Sinä hullu’, on ansainnut helvetin tulen. Jos siis olet viemässä uhrilahjaasi alttarille ja siinä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan, niin jätä lahjasi alttarin eteen ja käy ensin sopimassa veljesi kanssa. Mene sitten vasta antamaan lahjasi.”*

Tarkoittiko Jeesus, että koskaan ei saa suuttua? Ei sentään. Suuttuminen ja vihastuminen kuuluvat ihmisen elämään: meidän kuuluukin suuttua, jos jotakin väärää ja pahaa tapahtuu. Jeesus puhui siitä, että joku jää jumiin vihaansa eikä suostu sopimaan ja antamaan anteeksi. Pysyvä viha on ihmiselle vaarallista, ja elämän suojeleminen on vaarasta pois auttamista.

Entä tuo hölmöksi tai hulluksi sanominen? Vuorisaarnassa Jeesus puhuu monista Vanhan testamentin laissa annetusta käskystä ja lisää niihin: ”mutta minä sanon teille”. Jeesus halusi opettaa jotakin siitä, mitä ihmiset tekojensa perusteella ansaitsisivat, ja siitä, mitä he kuitenkin voivat saada, jos ottavat vastaan Jumalan armon ja anteeksiannon. Osa Jeesuksen kuulijoista kuvitteli onnistuneensa täydellisesti lain

noudattamisessa. Jeesus halusi vuorisaarnassa osoittaa, että jokainen on rikkonut lakia ja tehnyt syntiä. Kukaan ei tekojensa takia ole ansainnut paikkaa taivaassa. Sen saa yksin armosta. Jeesuksen kertoma ”mutta minä sanon teille” osoittaa myös sen, ettei ole yhdentekevää, mitä sanomme toisille. Vähättelevät ja loukkaavat sanat haavoittavat, ja meidän tehtävämme on suojella.

Toiminnallisuus:
Hyvien sanojen hippa. Pelataan hippaa. Kiinni jäänyt jähmettyy paikoilleen, ja hänet voi vapauttaa takaisin peliin sanomalla hänestä jotakin hyvää.

Luovuus:
Askarrellaan linnunpönttö tai hyönteishotelli.

Yhteisöllisyys:
Osallistujien kesken: Jutellaan auttamisesta. Onko jonkun perheellä kummilapsi, jonka elämää ja koulutusta tuetaan taloudellisesti? Missä hän asuu? Miten hänen elämänsä on muuttunut?
Kotona: Lähdetään roskienkeruuretkelle. Jutellaan samalla siitä, mistä pidämme ympäristössämme. Kiitetään Jumalaa siitä, että meillä on kaikkea, mitä elämään tarvitaan.

OPETUS 4: **Suojelen perheitä**

Raamatunkohdat: 2. Moos. 20:1-17

Muistojae: ” Miten hyvä ja kaunis onkaan veljesten yhteinen, sopuisa elämä!” Psalmi 133:1

Opettajalle huomioitavaksi:

Opetusta valmistellessasi ota huomioon lapsiryhmäsi perheiden taustat: ovatko lasten vanhemmat naimisissa keskenään, ovatko mahdolliset erot tapahtuneet lapsen elämän perspektiivissä ”kauan sitten” vai onko tilanne tuore? Onko eron taustalla perheväkivaltaa tai muuta traumaattista? Valitse sanasi viisaasti, kuulijakuntasi tuntien.

Aviorikoksen käsitteeseen liittyy vahvasti seksuaalinen uskottomuus. Seksuaalisuuden käsitteleminen tämän opetuksen yhteydessä riippuu lasten iästä ja ymmärryksestä. Ei ole tarkoituksenmukaista, että lapsi kuulee seksistä ensimmäisen kerran tämän opetuksen yhteydessä – tämä perustavanlaatuinen keskustelu tulee käydä vanhempien ja lasten välillä. Opetuksen tavoite liittyy perheen tärkeyteen, uskollisuuteen ja sitoutumiseen – asioihin, jotka ilmenevät paljon kokonaisvaltaisemmin kuin vain seksuaalisessa kanssakäymisessä.

Opetuksen tavoitteet:

- ymmärrän, että Jumalalle perheet ja niiden hyvinvointi on tärkeää
- pohdin, mitä sitoutuminen ja uskollisuus tarkoittavat

Ajatus havainnollistamisesta: Lain taulut, joihin lisätään kuudes käsky.

Sanallinen opetus:

Kuudes käsky on: ”älä tee aviorikosta”. Voit ihmetellä, miksi me puhumme tästä: avioliittohan on aikuisten asia. Kuitenkin, samoin kuin viimeksikin, kieltosanalla alkavan käskyn voi sanoa myös toisin: suojele perheitä. Sitä voi ja kannattaakin miettiä jo nyt.

Perhe on Jumalan suunnittelema kokonaisuus. Jumala tarkoitti perheen perustaksi avioliiton: miehen ja naisen välisen lupauksen rakastaa ja kunnioittaa toista ja elää yhdessä kuolemaan saakka. Aviorikos tarkoittaa tämän lupauksen pettämistä.

Jumalan suunnitelmassa avioliitto tarkoittaa sitoutumista toiseen: lupausta siitä, että yhdessä pysytään niin helppoina kuin vaikeinakin hetkinä. Tällainen sitoutuminen tuo turvaa. Vaikeissa tilanteissa ei tarvitse jännittää sitä, jääkö vaikeuksien keskelle yksin. Voi luottaa siihen, että puoliso seisoo rinnalla ja vaikeat asiat kohdataan yhdessä. Sitoutuminen auttaa myös kasvamaan ihmisenä: on helpompi myöntää, ettei osaa tai ymmärrä jotakin, jos ei tarvitse pelätä toisen karkaavan vajavaisuudesta kauhistuneena pois.

Avioliittoon kuuluu myös uskollisuus: se, ettei hanki itselleen uusia seurustelukumppaneita, vaan pysyy yhdessä sen ihmisen kanssa, jonka kanssa on mennyt naimisiin. Elämän aikana jokainen kohtaa monia ihmisiä, joihin voisi ihastua ja rakastua. Uskollisuus on sitä, että ei lähde ruokkimaan tällaisia tunteita, vaan pitää kiinni lupauksestaan olla naimisissa ja rakastaa puolisoaan.

Avioliitto ei ole pelkästään miehen ja vaimon yksityisasia. Se vaikuttaa heidän lapsiinsa. Se, että vanhemmat ovat päättäneet toimia yhdessä perheensä parhaaksi, on lasten kannalta erinomainen asia. Avioliitto on myös merkki kaikille yhteisön ihmisille siitä, että nämä kaksi ovat päättäneet elää yhdessä.

Kun katsomme elokuvia tai sarjoja, saatamme päätyä sellaisen ohjelman ääreen, jossa aikuiset vaihtavat kumppaneitaan hirmuisen usein: tänään tykkään tästä ja olen sen kanssa, mutta heti kun joku kiinnostavampi ihminen ilmestyy, vaihdan häneen. Tällainen toiminta ei ole laisinkaan Jumalan suunnitelman mukaista. Meidän tuleekin olla tarkkoja siitä, ettei se, mitä katsomme, saa meitä uskomaan, etteikö Jumalan suunnitelma avioliitosta olisi paras mahdollinen tapa elää yhdessä.

Voimme myös opetella sitoutumista ja uskollisuutta. Ne ovat joka tapauksessa hyviä taitoja, menimmepä aikuisina naimisiin tai emme. Ja olisihan kurjaa huomata, että on menossa naimisiin, mutta ei ole koskaan harjoitellut, miten olla luotettava ja lupauksensa pitävä ihminen.

Sitoutuminen on sitä, että pitää kiinni lupauksesta tai päätöksestä, vaikka juuri sillä hetkellä ei huvittaisi. Voimme sitoutua käymään jonkin harrastuksemme harjoituksissa aina, kun mahdollista, tai pitää kiinni ystävämme kanssa sovitusta tapaamisesta, vaikka jokin muu kiinnostava mahdollisuus tulisi kohdallemme. Kun opimme sitoutumaan, elämästä tulee jollain tavalla myös helpompaa: aina ei tarvitse miettiä, haluanko varmasti juuri tämän asian ja huvittaako se minua enemmän kuin mikään muu. Voi vain tehdä sen, minkä on jo luvannut.

Uskollisuus liittyy myös lupauksen pitämiseen. Se on myös sitä, ettei petä toisen luottamusta, vaikkapa kertomalla kaikille toisen salaisuutta tai kiusoittelemalla asialla, jonka tietää aiheuttavan toiselle mielipahaa ja surua.

Jumala rakastaa kaikkia perheitä ja haluaa auttaa meitä kasvamaan yhdessä.

Toiminnallisuus:
Ilmapallokisa. Tarvitaan kaksi ilmapalloa jokaista pelaajaa kohden sekä narua.
Jakaudutaan pareihin. Parin tulee pitää toisiaan kädestä kiinni koko kisan ajan. Kummallekin sidotaan pitkähköllä narulla kaksi ilmapalloa siihen nilkkaan, joka on eri puolella kuin se käsi, jolla pidetään paria kädestä kiinni.
Kisan tarkoitus: puhkaista toisten parien ilmapallot ja suojella oman parin palloja. Voittajapari on se, jolla on viimeisenä ehjä pallo.

Jutellaan: Millaisia taktiikoita eri pareilla oli? Oliko helpompaa keskittyä vain omiin palloihin vai pystyikö ajattelemaan myös toisen etua? Oliko toisen suojelemisesta hyötyä pelissä?

Luovuus:
Askarrellaan ystävänauhoja makrame-solmuja tekemällä.

Yhteisöllisyys:
Kotona: Jutellaan yhdessä. Miten vanhemmat tapasivat toisensa? Milloin he päättivät mennä naimisiin?

OPETUS 5: Suojelen totuutta

Raamatunkohdat: 2. Moos. 20:1-17

Muistojae: ” Mutta sinä tahdot sisimpääni totuuden – ilmoita siis minulle viisautesi!” Psalmi 51:8

Opetuksen tavoitteet:

- ymmärrän Jumalan rakastavan totuutta
- pohdin, miten voin sanoillani ja teoillani suojella totuutta

Ajatus havainnollistamisesta: Lain taulut, joihin lisätään kahdeksas käsky.

Sanallinen opetus:

Kahdeksas käsky on ”älä lausu väärää todistusta lähimmäisestäsi”. Ehkä huomaat, että seitsemäs käsky jäi välistä. Siitä puhumme ensi kerralla. Tällä kerralla puhumme siitä, että tehtävämme on suojella totuutta.

Jumala rakastaa totuutta. Hän ei itse valehtele tai vääristele asioita. Hän on luotettava. Jumala tahtoo meidänkin rakastavan totuutta ja toimivan niin, etteivät valheet ja huijaukset pääse leviämään ihmisten keskuudessa.

Kun mietimme mainoksia ja viestejä, joita näemme tai kuulemme, on helppo huomata, että niissä totuudella ei ole kovinkaan paljon väliä. ”Osta tätä kissanruokaa, niin kissastasi tulee maailman onnellisin lemmikki” tai ”uimarannalla on aina hauskempaa, kun hankit tämän lelun” ovat lauseita, joiden ei ole tarkoituskaan olla totta. Niiden tarkoituksena on saada meidät ostamaan jotakin. Koululuokassa saattaa kuulla jonkun sanovan ”en lainkaan nähnyt, mitä välitunnilla tapahtui” vaikka hän oikeasti olisikin nähnyt kaiken. Hän saattaa ajatella, että totuuden kertomisesta seuraa jotakin harmillista ja on helpompi esittää tietämätöntä. Kun kuulemme tällaisia valheita usein, saatamme itsekin alkaa ajatella, ettei totuudella ole niin väliä. Näin ei kuitenkaan ole. Totuus on tärkeä.

Kahdeksas käsky puhuu erityisesti tilanteesta, jossa puhumme toisista ihmisistä. ”Lausua todistus lähimmäisestä” kertoo tilanteesta, jossa ollaan oikeudenkäynnissä. Lähimmäistä syytetään jostakin rikoksesta, ja meidän tehtävämme on kertomuksellamme todistaa, mitä olemme nähneet. Mitä tapahtuu, jos valehtelemme, eli lausumme väärän todistuksen? Syytön joutuu vankilaan tai syyllinen pääsee vapaaksi, jatkamaan rikoksiaan.

Toisesta puhuttaessa tulee aina puhua totta. Emme saa kertoa valheita toisesta ja saattaa häntä vaikeuksiin. Joskus tuntuu hankalammalta puhua totta silloin, kun ystävä on tehnyt jotakin väärää ja hän on jäämässä siitä kiinni. Tällöinkin meidän tulee kertoa totuus. Se, että vääristä valinnoista seuraa harmillisia asioita, on vain oikein. Ehkäpä ystävämme oppii tekonsa seurauksista jotakin tärkeää.

Myös juoruilu liittyy tähän toden puhumiseen. Juorut eivät ole hyväntahtoisia kehuja hänestä, josta niitä kerrotaan. Niissä on aina jokin ikävä ajatus mukana: kerrotaan toisen epäonnistumisista ja vastoinkäymisistä, tai hyvistäkin tapahtumista kerrottaessa juoruun lisätään jokin vähättelevä tai ivallinen yksityiskohta. Jos totuus olisi valokuva, juoru olisi filtteri, joka vääntää kuvan mutkalle: tavallaan totuus, kuva, on yhä siinä, mutta jotenkin juoru on muuttanut sen aivan kummalliseksi.

Entäpä sitten liioittelu ja vähättely? ”Miksi en koskaan saa mitään uusia pelejä, kaikki muut saavat joka viikko jotakin uutta!” Onko totta, ettet milloinkaan saa? Onko totta, että aivan jokainen muu saa? Liioitteleva tai vähättelevä puhetapa tarttuu helposti. Puhumme samalla tavalla kuin muutkin. Tämä ei kuitenkaan suojele totuutta.

Totuuden kertominen ei tarkoita, että saisimme puhua toisille tahallisen loukkaavaan sävyyn. Esimerkiksi ”tämä ruoka on pahaa” tai ”nämä villasukat on hirveän väriset” tai ”sinä olet koko joukkueen hitain juoksija”. Paha ruoka ei edes ole totta: monien mielestä ruoka voi olla herkullista, vaikka sinä et siitä pitäisi. ”Minä en pidä tästä ruoasta” on totta, ja paljon viisaammin sanottu. Hirveän väriset villasukat saattavat olla

lahja mummolta. Jos hän ei kysy mielipidettämme niistä, voi olla viisainta vain sanoa ”kiitos”. Jos hän kyselee, ovatko ne ihanat, on esimerkiksi ”tämä ei ole lempivärini” paljon parempi sanavalinta. Ja se joukkueen hitain juoksija: vaikka olisikin totta, että hän on hitain, hyödyttääkö asiasta mainitseminen ketään tai mitään? Kaikkia asioita ei ole pakko sanoa vain siksi, että ne ovat totta. Emmehän me kaupungillakaan kulje luettelemassa havaintojamme ääneen: ”sininen auto, punainen auto, polkupyörä, ruokakauppa” vaikka nuo kaikki olisivatkin silmiemme edessä.

Rakastavan ja totuudellisen puheen opettelussa saattaa kestää jonkin aikaa. Jumala auttaa meitä tässä mielellään, kun sitä Häneltä pyydämme.

Toiminnallisuus:
Pelataan ”kaksi totuutta, yksi valhe” –peliä. Jokainen kertoo itsestään kolme asiaa, joista kaksi on totta ja yksi ei. Muut arvaavat, mikä ei ollut totta.

Jutellaan: Millä perusteella veikkasimme jotakin asiaa valheeksi? Oliko vale helppo tunnistaa? Entä oliko valheita helppo keksiä ja kertoa?

Luovuus:
Tehdään pieniä näytelmiä tilanteista, joissa tekisi mieli valehdella. Katsojat saavat keksiä erilaisia tapoja selvitä tilanteesta valehtelematta.

Yhteisöllisyys:
Osallistujien kesken: Etsitään yhdessä Raamatun kohtia, jotka puhuvat totuudesta. (Jos käytössä ei ole Raamattusovellusta etsimisen avuksi, opettaja voi kirjoittaa valmiiksi seuraavat kohdat: Joh. 14:6, Joh. 8:32, Joh. 16:13, Joh. 17:17, 2 Tim.2:15, Ef. 6:14, Ef. 4:15) Jutellaan siitä, miten ymmärrämme nämä kohdat.
Kotona: Jutellaan. Onko joku kertonut meistä joskus valheita? Mitä siitä seurasi? Selvisikö asia parhain päin?

OPETUS 6 - **Olen tyytyväinen siitä, mitä minulla on**

Raamatunkohdat: 2. Moos. 20:1-17

Muistojae: ” Jeesus sanoi: ’Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille. Tässä on laki ja profeetat.’” Matt. 7:12

Opetuksen tavoitteet:

- ymmärrän Jumalan pitävän huolta tarpeistani
- pohdin, miten voin harjoitella kiitollisuutta

Ajatus havainnollistamisesta: Lain taulut, joihin lisätään seitsemäs, yhdeksäs ja kymmenes käsky.

Sanallinen opetus:

Tällä kerralla puhumme seitsemännestä, yhdeksännestä ja kymmenennestä käskystä. Ne liittyvät kaikki omistamiseen ja toisen oman kunnioittamiseen. Niissä kaikissa on myös kyse siitä, että opimme olemaan tyytyväisiä ja kiitollisia siitä, mitä meillä on.

Seitsemäs käsky on ”älä varasta”. Meidän tulee ymmärtää, mikä on meidän omaamme ja mikä toisen omaa. Toisen omaisuutta ei saa ottaa itselleen luvatta. Jos yritämme keksiä esimerkkejä varastamisesta, ensimmäisenä mieleen juolahtaa varmaankin tavaroiden varastaminen. Muitakin asioita on mahdollista varastaa. Esimerkiksi musiikki: jos joku on säveltänyt laulun, muut eivät saa väittää sitä omaksi sävellyksekseen. Myös toisten luomia asioita: musiikkia, taidetta ja tekstiä tulee kunnioittaa ja kertoa, kenen tekemiä ne ovat.

Varastamisessa on usein kyse ahneudesta. Emme ole tyytyväisiä siihen, mitä meillä on, vaan haluaisimme enemmän ja enemmän kaikkea. Varastamalla emme tule tyytyväiseksi, koska aina on vielä jotakin, mitä meillä ei ole. Jumala on kuitenkin luvannut pitää huolta siitä, että meillä on kaikkea elämän kannalta tarpeellista. On paljon viisaampaa luottaa siihen, että Hän tietää tarpeemme ja pitää meistä huolen.

Joskus ahneus ja kateus houkuttelevat meitä huijaamaan toisen omaa itsellemme tavoilla, jotka eivät vaikuta varastamiselta. Ehkä ehdotamme jollekulle vaihtokauppaa tietäen, että me saamme jotain paljon arvokkaampaa kuin mitä annamme toiselle. Tämäkään ei ole oikein. Yhdeksäs käsky liittyy tähän.

”Älä tavoittele lähimmäisesi omaisuutta” on yhdeksäs käsky. Lähimmäiselläsi on oikeus omistaa kaikenlaista. Se, että sinä käytät aikasi laatien suunnitelmia siitä, miten saisit nuo tavarat itsellesi, on täyttä ajanhukkaa. Kateus saa meidän ajatuksemme jäämään jumiin siihen, mitä meillä ei ole, vaikka oikeasti meillä on paljon kaikkea, ja kaiken lisäksi Jumala, joka antaa meille tarvitsemamme. Kateus saa meidät helposti uskomaan valheeseen: siihen, ettei Jumala muka pidä meistä huolta.

Kymmenes käsky jatkaa samasta aiheesta: ”Älä tavoittele lähimmäisesi puolisoa, työntekijöitä, karjaa äläkä mitään, mikä hänelle kuuluu.” Voimme olla kateellisia monista muistakin asioista kuin tavarasta. Ystävät, harrastukset, lemmikit, sisarukset, lomamatkat – kaikesta voi olla kateellinen. Emme kuitenkaan voi saada toisen omasta meidän omaamme.

Kaikkiin näihin käskyihin liittyy se, mitä ajattelemme omistamisesta. Miksi minulla on jotakin? Voimme ansaita rahaa tekemällä työtä, saada palkintoja olemalla taitava jossakin ja ystäviä olemalla hyvä ystävä. Mutta oikeastaan mikään, mitä meillä on, ei ole vain ja ainoastaan omaa ansiotamme. Olemme saaneet kaiken siksi, että Jumala on halunnut antaa sen meille.

Se, että kaikki omaisuutemme on itseasiassa Jumalan antamaa, tarkoittaa sitä, että olemme vastuussa Jumalalle siitä, mihin käytämme sitä. Tämä ei tarkoita sitä, että kaikki omaisuus tulisi lahjoittaa heti pois. Sen sijaan se tarkoittaa sitä, että meidän tulee miettiä ja rukoilla, miten käytämme omaisuuttamme. Toisinaan Jumala tahtoo käyttää meidän rahojamme siihen, että joku toinen saa ruokaa. Ja Jumalahan sen rahan on meille antanut.

Kun luotamme Jumalan huolenpitoon, on helpompaa olla antelias kuin kateellinen.

Toiminnallisuus:
Kiitollisuuspingis. Jakaudutaan kahteen joukkueeseen. Joukkueet keksivät vuorotellen yhden asian, josta voivat kiittää Jumalaa. Se joukkue, joka keksii viimeisen asian, voittaa kisan.

Luovuus:
Askarrellaan kiitollisuuspurkki. Koristellaan kannellinen astia, esimerkiksi vauvanruokapurkki. Kirjoitetaan kotona joka päivä lapulle yksi asia, josta olemme kiitollisia ja laitetaan se purkkiin talteen.

Yhteisöllisyys:
Osallistujien kesken: Miten Jumala on pitänyt huolta minusta? Kerrotaan toisillemme.
Kotona: Jutellaan siitä, miten Jumala on pitänyt huolta perheestämme. Onko jotakin, mitä juuri nyt tarvitsisimme? Rukoillaan ja pyydetään sitä Jumalalta.